

HANNES
HERMAKÜLA:
„Jumal muudab
mu elu. Päriselt.“

Dalia Patraeli
vabanemine
esoteerika lõksust

Simmo Vaiksoo
võitlus naeratava
depressiooniga

Marilyn Simchoni
lapsesõbralik
Iisrael

Kus sünnib usk?

Hea lugeja, see ajaleht võib Sinus tekitada üsna erinevaid tundeid. Mõni kirjutis võib panna vaidlema, teine aga tuua vastuseid, lootust või julgust ajal, mil elu on keeruline. Aastate jooksul oleme saanud nii vihaseid telefonikõnesid ja kirju kui ka siiraid tänusõnu. Kõige enam kuuleme aga lugusid sellest, kuidas need leheküljed on toonud inimeste ellu valgust ning aidanud astuda sammu lähemale Jumalale.

Elu katsumused panevad inimest otsima vastuseid ka sellest, mis jääb nähtava maailma piiridest kaugemale. Soov mõista vaimset tegelikkust on inimesele omane ning seetõttu leiab ka mittereligioosseks pidav inimene end sageli erinevate vaimsete õpetuste keskelt. Neid ei pea tänapäeval kaugelt otsima – enamasti on need vaid mõne hiireklõpsu kaugusel. Paljud panevad kokku oma isikliku „vaimse menüü“, võttes veidi ühest ja veidi teisest õpetusest. Kui üks tee ei toimi, proovitakse järgmist. Nii oleme ajas, kus peaaegu igaühel on oma tõde ja oma usk.

Kristlik usk ei ole paljudele esimene valik. See tundub aegunud, igav ja piirav. Need aga, kes on sellesse süvenenud, avastavad midagi hoopis muud. Jumal ei oota inimeselt üle jõukäivaid pingutusi. Tõeline usk sünnib üleloomulikult – otsekui istutaks Jumal inimese südamesse seemne, mis hakkab kasvama ja toob esile uue elu. Ometi on see kasvamine nii loomulik, et me ei pruugigi märgata, millal ja kuidas on sellest saanud päästev usk.

Piibel on ainulaadne raamat. Ainuüksi selle lugemine võib äratada usu, mis toob inimese ellu lootust, rahu ja uue suuna. Apostel Paulus kirjutab: „Usk tuleb kuulutusest, kuulutus aga Kristuse sõna kaudu.“ Teisisõnu, päästev usk ei sünni juhuslikest vaimsetest kogemustest, vaid Jeesuse Kristuse tundmisest.

Näitleja Sir David Suchet, kes sai tuntuks Hercule Poirot' rolliga, on rääkinud, et hoolimata edukast karjäärist vaevasid teda küsimused elu mõttest, hingest ja igavikust. 1986. aastal Ameerikas võtete ajal hotellitoas olles tundis ta vajadust ühtäkki lugeda Piiblit. Ta leidis hotellitoa kapisahktist Gideoni ühingu Piibli ning hakkas lugema Uut Testamenti.

Rooma kirja 8. peatükk puudutas teda sügavalt. Suchet on öelnud, et leidis sealt midagi, mida oli kogu elu otsinud – maailmapildi, mis põhines armastusel, lootusel ja tähendusel. Hiljem võttis ta oma kogemuse kokku sõnadega: „*Lõpuks leidsin viisi, kuidas olla, kuidas elada ja kuidas mõelda ... ning kuidas vaadata maailma täiesti uuel moel.*“ Sellest sai alguse tema usutee. Hiljem salvestas ta kogu Piibli audioraamatuna, mida on tänaseks kuulatud miljoneid kordi.

Jumal kõnetab inimesi erineval viisil. Üks neist on Piibli kaudu. Soovin sulle julgust võtta aega sellega tutvumiseks. Võib-olla avastad Sinagi selle kaudu midagi, mis muudab Sinu elu.

Õnnistatud lugemist!

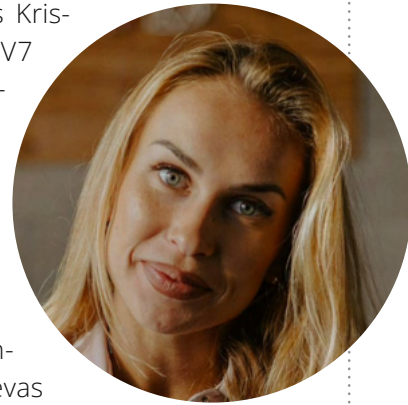
Helina-Diana Helmdorf

TV7 juht

Foto Signe Helemaa

Olen alles oma teekonna alguses koos Kristusega ning just seetõttu on Taevas TV7 olnud mulle väga väärtuslikuks julgustuseks ja õpetajaks. Sealt leiab Piiblil põhinevat õpetust, inspireerivaid tunnistusi ning saateid, mis aitavad usul kasvada ja Jeesust paremini tundma õppida. Mulle meeldib, et kanal toob kokku erinevate koguduste kristlasi ning keskendub sellele, mis meid ühendab – Jeesusele Kristusele. Usun, et Taevas TV7 võib olla õnnistuseks nii neile, kes alles otsivad Jumalat, kui ka neile, kes soovivad oma usku igapäevast kinnitada. Soovitan südamest kõigile, kes igatsevad rohkem lootust, tõde ja Jumala Sõna oma ellu.

Laura Valk,
koolitaja ja sisulooja

Kristlikku meediat on vaja, sest head sõnumit tuleb kuulda ja näha järjepidevalt. Kunagi ei tea, milline artikkel, telesaade või tunnistus jõuab inimeseni just sel hetkel, kui ta seda kõige enam vajab või on selleks valmis. Seepärast on oluline, et kristlik hääli oleks meie informatsioonis pidevalt olemas – usaldusväärselt, rahulikult ja järjekindlalt. Sellest võib saada esimene samm, mis juhatab inimese Jumala ja koguduse juurde.

Aapo Pukk,
kunstnik

TV7 annab oma tugeva panuse sellesse, et üldises infomüüras Tõde esile tuua. Eriti tahan soovitada saadet „Meistri töökojas“, kus kõlavad meeste lood muudetud elust, pöördunud saatusest ja põlvkondadeüledest õnnistustest.

Raimondo Laikre,
muusik

TV7 Head Uudised

Ajaleht ilmub septembris ja märtsis

Kirjastaja: Taevas TV7 Kristlik Ühing MTÜ

Vastutav peatoimetaja: Helina-Diana Helmdorf

Tegevtoimetaja: Evar Post

Keeletoimetaja: Külli Kuusk

Kujundaja: Einike Soosaar

**KÜSI AJALEHTE LÄHIMAST KOGUDUSEST VÕI
TELLI TASUTA LAIALIJAGAMISEKS: tv7.krik.ee**

**Taevas TV7 Kristlik Ühing MTÜ Ristiku 10, 10612
Tel 4422 227, e-post tv7@tv7.ee**

Krik
Kristus Igasse
Kodusse
In partnership with Every Home for Christ International

Koostööpartneriks on MTÜ Kristus Igasse Kodusse: krik.ee, info@krik.ee

Rohkem kui töö ►

Kas usk jääb kirikuseinte vahele või saadab see inimest ka tema igapäevatöös? Saa osa Eesti kristlaste elust, kui kaamera jälgib neid nende päris tööpäeva keskel – otsustes, kohtumistes, väljakutsetes ja väikestes imedes. Need on lood inimestest, kelle jaoks usk ei ole pelgalt sõnad, vaid midagi, mis kujundab nende valikuid ja elu iga päev.

Saatesari alustab 14. oktoobril ja on eetris kahel kolmapäeval kuus kell 20.00.

Mis siis, kui suurim lahing ei toimu maailmas, mida näeme oma silmaga? Dokumentaalsari „Deemonid ukسلävel“ („*Demons in the Doorway*“) toob vaatajateni tõestisündinud lood, rabavad vaimsed vastasseisud ja elumuutvad vabanemised, mis avavad reaalsuse, mida paljud eitavad, kuid mida teised on kogunud omal nahal. See on sari Jeesuse Kristuse vabastavast väest ja lootusest, mis on suurem kui kogu pimeduse kuningriik.

Vaata alates 19. septembrist laupäeviti kell 22.30.

Deemonid ukسلävel ►

Räägime Iisraelist ►

Miks on Iisrael üks maailma enim kõneainet pakkuvaid riike? Saatesari „Räägime Iisraelist“ („*Why Israel?*“) avab Iisraeli tähendust Piibli, ajaloo ja tänapäeva sündmuste valguses. See aitab mõista, miks on Iisrael olnud sajandeid vaidluste, lootuste ja usuliste veendumuste keskmes, ning julgustab vaatajat kujundama oma seisukohti faktide ja Piibli põhjal.

Sari on eetris alates novembrist reedeti kell 20.30

Vali endale meelepärane saade:

tv7.ee/arhiiv

Ära maga maha oma lemmikut:

tv7.ee/saatekava

Kuidas näha TV7?

OTSE: tv7.ee/tv

Vaata meid mobiilist:

Jälgi meid:

Hannes Hermaküla: „Usk annab raamid, aga nende sees on suur vabadus.“

Tekst **Evar Post**

Telenägu, raadiohää, spordihull, koolitaja, jutlustaja, eriolümpialaste patroon ... Hannes Hermaküla ameteid ja tegevusi ei jõua üles lugeda! Kahe poja isa ja mees oma naisele ka muidugi. Kus Jumal selle kirju pildi peal on? Ja miks Ta üldse peaks olema?

Vaata millise nurga alt tahes, Hannes Hermaküla paistab optimist. Kuigi elu on teda raputanud mitut moodi, usub ta, et pikas plaanis tõuseb ka kõige raskemates kogemustes esile positiivne pool. Selle pika perspektiivi avab usk Jumalasse.

„Jumalasse uskumine on muutnud minu mõtteviisi ja elustiili väga põhjalikult ja just see annab mulle veendumuse, et Ta on tõesti olemas,“ ütleb ta.

Millal sa esimest korda kogesid Jumalat? Kust sa üldse tead, et Ta on olemas?

Umbes 13-aastaselt läksin emaga kirikusse ja tundsin ühtäkki, kuidas mulle justkui valati ülevalt midagi sisse. See miski liikus ja voolas minu sees ja valgus üle kogu keha. Raske kirjeldada, aga see oli väga eriline ja harras tunne.

18-aastaselt sattusin ühte põranda-alusesse kogudusse, kus pastor küsis, kas ma tahan saada usklikuks. Ja jälle tuli sama tunne mu üle. Selleks ajaks oli olnud pidutsemist, tablettide proovimist, ainete sissehingamist ja mida kõike veel, et kaifi saada, aga see kogemus oli hoopis teistsugune. Sain aru, et see oli Jumala Vaimu puudutus.

Oma elule tagasi vaadates näen palju sellist, mis annab mulle kindluse, et Jumal on olemas ja Tal on igaühe jaoks plaan. Meil on valik, kas seda plaani järgida või ajada ainult oma asja.

Kui elasin usulis-poliitilise pagulasena Ameerikas, sain seal piiblikolledžis ühel palveõhtul nägemuse sellest, kuidas hakkab õpetama täiskasvanuid ja tegema telesaateid. See tundus kummaline, mulle polnud kunagi õpetaja amet meeldinud. Aga läkski nii, et hiljem töötasin aastaid piiblikoolis, kus õpetasin täiskasvanuid, ja televisioonis olen saateid teinud nüüd juba ka aastaid.

See kõik kinnitab mulle, et kui ma võtan Jumalat tõsiselt ja usaldan Teda, siis Ta juhib mu elu ja päriselt muudab seda.

Miks on vaja eesmärki?

Oled sa kunagi Jumala olemasolus kahelnud?

Muidugi olen ma kahelnud. Aga olen endalt siis küsinud, mis on alternatiiv? Mis on elu mõte, kui Jumalat ei ole? Kasvad suureks, lood pere, käid tööl – juba noorena tundus see perspektiiv tühja töö ja vaimunärimisena. Või on kõige selle taga ka mingi sügavam tähendus?

On suur vahe, kas pean end juhusliku evolutsiooni tulemuseks, sattudes siia kuidagi juhuslikult, või usun, et Looja on mind loonud kindla eesmärgiga. Teadmine, et Jumalal on minu elu jaoks plaan, annab tohutu jõu ja inspiratsiooni, et edasi minna.

Jumalaga olen leidnud sihi ja suuna. Piibli õpetussõnad on öeldud, et ilma nägemuseta Jumalast läheb rahvas hukka. Kui puudub suurem eesmärk, tekib segadus ja tühjusetunne.

Milleks sul Jeesust vaja on?

Minu meelest otsib iga inimene mingil moel lunastust. Tahame, et meid õigeks mõistetakse. Aga sa võid endale ükskõik kui pika redeli taevasse ehitada, püüda täita kõiki Jumala käsked ning hooldada iga vanainimese ja hulkuva kassi eest, kuid inimesena ei ole sa kunagi piisavalt hea, et ennast ise päästa. Jeesus tegi selle võimalikuks, võttes inimeste patud enda peale ja surres nende eest ristil.

See ei ole lihtsalt mingi teoloogia või ilus mõte. Kui võtsin Jeesuse oma ellu vastu, hakkasid asjad päriselt muutuma. Ta on tõesti tee, tõde ja elu – see ühen-

Hannes Hermaküla: „Noore usklikuna vajame vahel märke Jumala juhtimisest. Mäletan, kuidas palvetasin Ameerikas pagulasena töö pärast ja juba pool tundi hiljem helistati mulle ja pakuti tööd. Täna ei otsi ma enam niivõrd märke, vaid usaldan lihtsalt, et Jumal juhib mu elu.“

Teadmine, et Jumalal on minu elu jaoks plaan, annab tohutu jõu ja inspiratsiooni edasi minna.

Foto Evar Post

„Kui ma vaatan elu Jumala pilgu läbi ja igaviku perspektiivist, aitab see mul edasi minna ka nende küsimustega, millele ma siin maa peal vastust ei saa,“ ütleb Hannes Hermaküla.

Homniku- ja õhturutiin Piibliga

Hannes Hermaküla: Tavaliselt vaatan hommikul YouTube'i lehelt ära ühe umbes viieminutilise animatsiooni BibleProjectilt, mida teevad mingid kutid USAs Oregoni osariigis. Mulle meeldib see viis, kuidas nad Piiblit seletavad. Ja siis ma praegu loen Õpetussõnade raamatust selle peatüki, mis kuupäev parasjagu on. Õpetussõnade raamatus on 31 peatükki, jätkub täpselt üheks kuuks.

Õhtul pistan tihti klapid kõrva ja kuulan Poirot'd mänginud näitleja David Suchet' sisse loetud Piiblit. Ta on kristlane ning on rääkinud, et Piibli ettelugemine mõjutas sügavalt ka tema enda usuelu.

Rutiinid on olulised, need annavad kindlust ja turvalisust.

Vaata siit
BibleProjecti piibli-
videoid eestikeelsete
subtiitritega.

Kuula siit
David Suchet'
sisse loetud Piiblit.

dus, mis muudab minu suhte Jumalaga isiklikuks. Tänu Jeesusele olen saanud Jumala lapseks ja rajanud suhte Temaga.

Minu elus on olnud mitu draamat ja tragöödiat ning neil aegadel on usk olnud mulle suurimaks toeks, tugevuseks ja julguseks.

Räägi rasketest olukordadest.

Kõige suurem krahh ja šokk oli see, kui 2005. aastal sündis mulle Downi sündroomiga poeg. Ma ei tea, kui kaua tema elab ja kui kaua mina elan, aga ma tean, et elu siin maa peal on lühike-tilluke hetk. Kui ma siit ilmast lahkun ja edasi lähen, siis sealpool Kaarel ei ole enam Downi sündroomiga. Ühel päeval ma saan küsida Jumala käest, miks ta sündis sellisena, mis värk sellega oli? See teadmine aitab mul elada küsimustega, millele ma praegu vastust ei saa.

Samas on Kaarel avanud minu elus palju uusi uksi. Olen Eesti eriolümpia patroon, saanud toetada ja julgustada paljusid erivajadustega inimesi. Kaarel võistleb Eesti eriolümpia rattakoondises, saan temaga koos võistlustel käia ning teda ja teisi aidata.

Teine suur valu oli mu venna surm. Ta suri 49-aastaselt ajukasvajasse ning temast jäid maha kaks tüdart, kes olid alles kümne- ja kaheteistaastased. Minus oli tohutu ebaõigluse tunne – miks pidi nii noor mees surema ja jätma oma lapsed nii vara isata?

Usk, et elu on igavene ja Jeesuses on ülestõusmine, aitab mul selle valuga toime tulla. Ühel päeval ma näen oma venda jälle.

Ma väga ei pöe, milline ma olen

Sul on olnud igasugu ameteid ja rolle. Kas vahel on usu tõttu keeruline mõnes rollis oma ülesandeid täita?

See ei ole üldse keeruline. Ma usun tõesti, et kui Jumal on sind kutsunud, siis on Ta sind teadlikult pannud just sellesse aega, kohta ja rolli, kus sa praegu oled. Ta annab ka tarkuse, kuidas nende inimeste keskel käituda – mida öelda ja mida ütlemata jätta, mida teha ja mida tegemata jätta.

Sageli kipuvad inimesed kõrvalt hukka mõistma, öeldes, et kuidas sa saad kristlasena töötada ühes või teises ametis või teha selliseid valikuid? Aga see, kes nii ütleb, ei ole ju teise inimese kingades ega

tea, miks Jumal on ta just sinna pannud.

Jumal kutsus meid mõistma, mitte hukka mõistma. See sai mulle juba noorena selgeks, et minu asi ei ole hukka mõista, vaid püüda aru saada ja aidata.

Oled sa tundnud võõristust oma usu pärast?

70.–80. aastatel, kui usklikke mõnitati ja alandati, siis ikka tundsin. Teisipidi oli see ka kihvt – sai noorena mässata üldiste ühiskonnahoiakute vastu, nagu noored ikka mässavad.

Praegu ma kohtan viltuvaatamist väga harva. Olen nii palju Jumalaga käinud ja Kristuses olnud, et mind ei huvita eriti, mida teised ütlevad. Saan aru, et minu arusaamad ja mõtteviisid lähevad vahel üldise arvamusega vastuollu ja mõnikord see tekitab kurbust, et enamus inimesi läheb teises suunas. Jeesuski ütles, et maailm vihkab teid, sest te ei käi nii nagu teised.

Otse näkku pole mulle aga keegi halvasti öelnud ja mul on inimestega head suhted. Kõige õelamaid kommentaare sain tegelikult hoopis usuvendadelt ja -õdedelt, kui tegin paarkümmend aastat tagasi saateid Pereraadios. Osa inimesi teavad väga täpselt, milline peab olema korraliku kristlase ütlemine ja olemine, ja ju ma siis ei vasta nende standarditele.

Kuidagi on minuga käinud kaasas vabadus mitte väga põdeda, milline usklik ma teiste meelest olen.

Vabadus mitte vihata

Mida sa mõistad selle all, et usk annab vabaduse?

Esiteks on vabastav teadmine, et elu on igavene. Ma ei pea jõudma selles praeguses elus kõike saavutada, ei pea saama vastuseid kõikidele küsimustele.

Mida rohkem ma koos Jumalaga elan, seda rohkem mõistan, et pole vaja teisi inimesi hukka mõista. Ma ei pea neid vihkama, isegi kui nad mulle ei meeldi. Saan teisest lugu pidada ka siis, kui ta on täiesti teistsuguste vaadetega ja mõtleb hoopis omamoodi. Koos Jumalaga käimine tähendabki sageli teistsugust vaadet kui see, mida ümbritsev maailm pakub. See avardab sind.

Imestan tihti vasakäärmuslaste üle, kes sallivad igasugusid asju, ja siis tea-

tud inimesi ei salli, lausa vihkavad neid. Minu vabadus on see, et isegi kui mulle su teguviis ei meeldi ja ma ei taha sinuga suhelda, siis ma ikkagi ei saa sind hukka mõista, sest Jumal on ka sind loonud. Sa oled siiski Jumala laps.

Vabadus mitte vihata, vabadus olla vaba eelarvamusdest – väga kihvt minu meelest.

Vabadus mitte vihata, vabadus armastada isegi oma vaenlast, vabadus olla vaba eelarvamusdest – väga kihvt minu meelest.

Olen aru saanud ka sellest, et vabadus vajab distsipliini ja korda. Disttsiipiinitus ja korراتus tekitavad ängi ja segadust. Lapsena lugesin „Kärbeste jumalat“ ja see mõjutas mind väga – kui kaovad piirid ja kord, tuleb inimeses peituv kurjus kergesti esile. Inimesel on vaja raamistikku. Usk annab mulle selle raamistiku, mille sees on tegelikult väga palju vabadust. Jumalat ei saa punaseks värvida ega karpi panna – Ta on alati suurem kui meie ettekujutus Temast.

Oled sa vahel tundnud, et oled usklikuna läbi kukkunud?

Võib-olla alguses küll. Ma isegi mäletan, kuidas mõtlesin, et ei viitsi selle Kristusega tegeleda, sest ma ei suuda olla korralik kristlane. Aga enam ma nii ei mõtle.

Muidugi ma eksin endiselt, teen pattu, kahetsen ja püüan ennast parandada, aga see ei tähenda läbikukkumist. Jumal valis Peetruse, kuigi Peetrus salgas Teda kolm korda.

Mul on ka vahel tunne, et tahaks peaga vastu seinaga joosta ja öelda endale: „Loll, miks sa nii tegid!“ Aga ma ei saa endale isegi loll öelda, see oleks vale, sest Jumal ei ütle mulle nii.

Ka Paulus kirjutab Piiblis oma sisemisest võitlusest, kuidas ta tahab üht, aga teeb teist. See võitlus jääb inimesesse elu lõpuni. Samas on selles ka omamoodi vabadus – sa eksid, õpid ja võid järgmisel korral teisiti teha. Võid seitsekümmend korda seits korda eksida ja ikka andeks saada.

Kui palju inimesed sulle selliseid võimalusi annavad!? Varsti sind tühistatakse või nullitakse ära. Aga Jumal ikka ootab

oma poega, ükskõik mis sigadusi ta on teinud. Nagu Piiblis selles loos kadunud pojast, kes nõudis isalt oma päranduse välja, pillas selle ära ja sõi lõpuks sigade sööki. Aga kui ta isa juurde tagasi läks, võttis isa ta ikkagi pidusöögiga vastu. See on nii kihvt Jumala juures.

Lihtne loomus aitab usaldada

Süüdistad sa mõnikord Jumalat?

Eriti mitte. Ma arvan, et see on ka natuke iseloomu küsimus. Ma ei kipu üldse väga teisi süüdistama, vaid mõtlen pigem enda peale – kus ma ise olin ja milliseid otsuseid olen oma elus teinud.

Eks ma vahel vihastan ja solvun, nagu iga inimene, aga ma ei ole eriti kibestuv. Mul on selline lihtne loomus, lihtsam on Jumalat usaldada kui hakata Teda süüdistama.

Kas on midagi, millest sa Jeesuse juures aru ei saa?

Muidugi on mul küsimusi. On mitmeid kohti Piiblis, kus Jeesus tegi mu meelest valesid asju valel ajal. Näiteks, miks Ta pidi ütleva, et kes ei joo minu verd ja ei söö minu ihu, sellel ei ole osadust minuga – ja siis pärast seda hulk järgijaid läks Tema juurest ära selle tõttu. Oleks ju võinud poliitiliselt palju korrektsemalt öelda, kuidagi palju peenemalt seda serveerida.

Ma loen igal hommikul Piiblit ja ikka vahel mõtlen mõnede ütleliste või vastuolude üle, millest täpselt aru ei saa.

Oled sa see, kes sa tahad olla?

Jah. Muidugi tahaksin ma oma elus mõnda asja muuta, näiteks paremat enesedistsiipiini, aga üldiselt, jah, ma olen see, kes tahan olla. Olen rahul, sest usun, et Jumal on mind selliseks loonud.

Ma siiralt usun, et Jumal, kes on loonud maailma ja minu, on pannud mind teadlikult just sellesse aega, sellesse kohta ja nende inimeste keskele. See teadmine pakub mulle suurt rahuldust.

Ma ei närvitse sellepärast, et ma ei ole rikas, suure firma juht, tippsportlane või midagi muud. See koht, kus ma praegu olen, on minu jaoks kõige väärtuslikum. Siin ma tunnen kõige suuremat rahu, kui ma käin koos Jumalaga.

„Kõige raskem oli loobuda kaartidest.“

Tekst **Evar Post**

Tänapäeva maailm on täis teadmatust ja hirmu. Olgu ebakindluse allikaks sõjapelg või midagi muud – inimesed tahavad teada, mis ootab ees. Kuidas käituda? Mis on õige otsus? Mis tulevik toob? Me otsime kindlustunnet. Dalia Patrael räägib loo, kuidas ta käänulist teed käies lõpuks turvatundeni jõudis.

Dalia ei tule lihtsast kodust. Mõne aasta sena, pärast seda kui ema oli läinud välismaale, jäi ta vanaema, vanatädi ja vanaonu kasvatada. Emaga sai Dalia taas kokku kuueselt, hiljem elas kasuisa vanemate juures. Pidev kolimine, võistlus väikese õega ema tähelepanu pärast ja juba varasteismelisena enda peale võetud perenaise kohustused istutasid temasse teadmise, et armastus tuleb välja teenida tegude ja pingutusega.

„Minu kõige suurem hirm oli, et mind hüljatakse jälle,“ meenutab Dalia.

Nii on igati mõistetav, et hilises teismeeas otsis Dalia tähelepanu ja kinnitust suhetest poistega. „Armastus tähendas mulle seda, et pean andma võimalikult palju – kui ma andsin, siis olin hea.“

Mida rohkem ta andis, seda suuremaks kasvas sisemine tühjus.

Kaartide ja selgeltnägijate juurde

Ühel hetkel tundis Dalia siiski, et peab järjekordsest raskest suhtest välja tulema. Kuigi emaga polnud läbikäimine tihe, ei osanud noor kahekümnendate alguses naine teha muud kui emale helistada: „Nutsin ja ütlesin, et ma ei tea enam, mida teha.“

Ema tuli külla – ja võttis kaasa tarokaardid. Kaardid ütlesid täpselt, mis juhtuma hakkab: see suhe saab läbi, aga tuleb uus ja parem. Dalias tärkas lootus, aga rahu ei tulnud. „Tahtsin konkreetsemalt teada, mis edasi saab. Teadmatust oli minu jaoks nii suur hirm.“

Järgmine samm viis selgeltnägija juurde. Taas sama sõnum: tegemist ei ole õige noormehega. Millegipärast soovitas selgeltnägija sel päeval midagi tähistada ja Dalia otsustas kutsuda külla sõbranna, kelle ettepanekul tegi ta endale Tinderi konto – ja leidis kiirelt uue elukaaslase. „Sellest sai üks kõige raskemaid, aga samas ka kõige õpetlikumaid suhteid minu elus.“

Minus oli kogu aeg mingi tühjus ja hästi palju ebakindlust. Tahtsin teada, mis edasi saab.

Dalia on tänulik nende kannatuste eest, millest ta on pidanud läbi minema. Need ei ole olnud kerged, kuid nüüd ta mõistab, milleks need vajalikud olid.

Vana muster kordus. Mida ebakindlamaks muutus Dalia läbisaamine uue noormehega, seda rohkem küsimusi tema sisse kogunes. „Minus oli kogu aeg mingi tühjus ja hästi palju ebakindlust,“ meenutab ta. Vastuseid otsides pöördus Dalia üha sagedamini kaartide ja selgeltnägijate poole. Peagi hakkasid küsimused puudutama kõiki eluvaldkondi.

„Tahtsin lihtsalt teada, mis edasi saab.“ Nüüd tagasi vaadates näeb Dalia, et tegelikult ei otsinud ta niivõrd tulevikku puudutavaid vastuseid, kuivõrd lisakinnitust, et teeb õigeid valikuid.

Vastuseid otsides aina kaugemale

Kaardid ja selgeltnägijad ei jäänud ainsateks asjadeks, mille poole Dalia vastuseid otsides pöördus. „Ema kinkis mulle sünnipäevadeks väikseid kristalle koos selgitustega, mida need peaksid inimese ellu

tooma – armastust, edu, rahaõnne või enesekindlust,“ meenutab ta.

Peagi hakkas ta kristalle ka ise ostma ja kandma. „Mäletan, et soetasin endale ühe käevõrude komplekti. Roosa kvarts pidi tooma armastust, must kivi hoidma eemal negatiivseid energiasid ja kolmas kivi andma enesekindlust.“

Aastate jooksul muutusid kristallid nii oluliseks, et kui ühel päeval lemmik-käevõrud ära kadusid, sattus Dalia paanikasse. „Appi, need ju hoiavad ja kaitsevad mind, juhatavad mind õigel teel,“ mõtles Dalia ja ostis uued.

Hiljem lisandusid viirukid, erinevad rituaalid ning usk inglinumbritesse. Näiteks, kui kell näitas 11.11 või silma hakkasid numbrikombinatsioonid nagu 444 või 777, nägi ta selles märki ja juhatust. „Seliseid maagilisi numbreid nähes tekkis kohe tunne, et ingel on jälle märki saatnud. Ma tõesti tundsin päriselt, et need märgid juhivad mind.“

Rahu siiski ei tulnud. „Kuigi vastuseid oli sadu, kasvas teadmatust kogu aeg.“

Dalia usub, et just vajadus saada kii-

resti vastuseid ja kindlust tõmbabki palju inimesi sarnaste praktikate poole. „Kui mõni asi läks täppi, tekkis korralik tunne, et see kõik ju toimib! See pani edasi otsima.“ Siiski, sisemine tühjus ei kadunud.

Tollal ei mõelnud ta kuigi palju sellele, kuidas on need praktikad põimitud vaimse maailmaga. „Ma vist päriselt ei adunud seost, aga tajusin väga tugevalt, et mingi jõud justkui suunab mind.“

Vaikne kutse teises suunas

Eelnev pole siiski kogu tõde Dalia tolleaegse eluperioodi kohta. Keset kaartide, kristallide ja viirukite maailma kõlas vaikselt ka üks teine hääl.

See algas vestlustest tööl, müüjana juhusliku kliendiga vesteldes. Dalia rääkis ühele noormehele, et tegeleb kaartidega ja need aitavad. Noormees vaatas talle otsa ja ütles väga konkreetselt, et see on vale tee. Ta kutsus kirikusse ja andis ka oma kontaktid.

Foto Merlin Laid

UUS VAIMSUS

Tol hetkel ei saanud Dalia tema jutust aru. „Kuidas see saab vale olla, kui see mind aitab?“ Aga ometi jäi too vestlus vaikselt taustale tiksuma.

Aastad läksid. Erinevad vaimsed praktikad olid tähtis osa Dalia igapäevaelust. Tuli isegi mõte hakata sellest maailmast raamatut kirjutama. „Mulle tundus, et selgeltnägijad on edukad inimesed. Miks mitte ei võiks see olla ka minu tee. Hakkasin tegema märkmeid ja koguma raamatu jaoks ideid.“

Kuni juhtus midagi ootamatut. Ühel järjekordsel vaikselt tööpäeval kaupluses läks Dalia ootamatult enesetunne halvaks. Tagaruumis istudes ja rahunedes peatus tema pilk ühel riulisse asetatud selgeltnägija raamatul.

„Esimene mõte oli, et see on täpselt selline raamat, mida tahaksin ise kirjutada. Illusid pildid ja tekst, kõik see kõnetas mind olukorras, kus parasjagu olin. Aga mida kauem ma raamatut sirvisin, seda halvemaks läks enesetunne. Ma lihtsalt vaatasin ja ei saanud aru, mis minuga lahti on.“

Ühtäkki meenus aastaid varem kuulnud hoiatus noormehelt.

„Ma sain aru, et selles raamatus on midagi väga valesti.“

Sellest hetkest sai pöördepunkt Dalia elus. Jumal sekkus.

Kristallid mulda, raamatud tulle

Ebamäärane arusaamine, et asi pole õige, oli väga tugev. Dalia leidis üles noormehe kontaktid, kirjutas talle ja sai vastuseks kutse tulla Tartu Risttee kogudusse.

„Kui ma esimest korda teenistusele läksin ja ülistuslaulud kõlama hakkasid, siis ma lihtsalt nutsin,“ meenutab Dalia. „Need sõnad läksid mulle nii hinge. Lihtsalt nutsin ja nutsin ja nutsin.“

Hiljem jutustas ta oma loo Risttee pastorile Meelis Kibuspuule. Ka pastorilt sai ta selge hoiatuse, et käib vale teed. Kristallid, kaardid ja kõik nendega seotud raamatud tuleb hävitada. Kuna Dalia tundis oma südames, et see jutt on õige, hakkas ta neist loobuma.

Esimesena läksid sadade eurode eest soetatud kristallid. Dalia valis selleks ühe väikese järvekese ääres oleva paiga, millega

Kaevasin augu ja matsin kõik sinna. Kristallid, kujukese, elevandid, mis pidid tooma küllust ja edu – kõik läksid mulda.

seostus kunagine ebaseadlik mälestus.

„Kaevasin augu ja matsin kõik sinna. Kristallid, kujukese, elevandid, mis pidid tooma küllust ja edu – kõik läksid mulda.“ Vale maailma ukсед tuli sulgeda, et kurjal ei oleks ligipääsu Dalia ellu. „Piibel hoiatab selgelt, et ei tohi kummardada eba-jumalakujusid ega viia neid oma kotta, et ka meie ei saaks neetud, nagu need esemed,“ selgitab Dalia.

Kõige raskem oli loobuda kaartidest. „Mõtlesin päriselt, et kes mind siis edasi juhatab, kui mul neid enam ei ole.“ Ühe ilusa, Austraaliast kalli raha eest ostetud kaardipaki viis Dalia taaskasutuskusesse, liiga kahju oli tal seda minema visata. Hiljem ta muidugi kahetses oma otsust. Keegi teine sai need nüüd endale.

Kõige viimasena kadusid raamatud. Need läksid ahju. „Panin tule alla ja põletasin ära.“

Kogu protsess toimus mõne nädala jooksul. Veel hiljuti olid need esemed talle tähtsad ja pakkusid turvatunnet. Nüüd vaatas ta, kuidas need üksteise järel elust kaovad.

Võitlus hinge pärast

Kuid sellega lugu ei lõppenud. Hakkasid tulema kummalised unenäod. Ühes neist ilmus selgeltnägija, kes püüdis veenda, et ta on valinud vale tee. Teine unenägu jäi eriti eredalt meelde ja oli ausalt öeldes üsna kole ka.

„Nägin, et olen kodus ja seal on üks väike laps, kes ütles mulle, et väljas on nõiä.“

Dalia läks unes nõida otsima, kuid ei leidnud teda. Kui ta tuppä tagasi jõudis, oli nõiä hoopis seal ja laps kükitas hirmunult nurgas. „Olin väljast võtnud mingi relva, ma ei mäleta, kas see oli kirves või vikat või midagi muud. Läksin nõia juurde ja löikasin tal pea maha. Kõige kummalisem oli see, et pea ei surnud ära. Tahtsin pea ahju visata, aga see oli justkui pöranda külge kinni kasvanud.“

Dalia ärkas segaduses ja rõhuva tundega. Ta sai selgelt aru, et toimub mingi võitlus. Selliseid võitluse teemalisi unenägusid oli veel ja Dalia rääkis neist ka koguduse pastorile Meelis Kibuspuule. Ka pastor kinnitas, et tegemist on vaimuliku võitlusega senisest eluviisist välja astunud inimese pärast.

„See aitas mul toimuvast aru saada. Ma ei tundnud, et peaksin unenägusid uskuma või nende järgi tegutsema. Kuid üksi ma ilmselt ei oleks sellest perioodist suutnud läbi minna. Ma ei oleks osanud neid asju mõtestada ega teadnud, kuidas vana elu päriselt seljataha jätta.“

Viimane võitlusväli

Kui Dalia oli loobunud kaartidest, kristallidest ja muudest vaimsetest praktikatest ning ka rõhuvad unenäod lõppesid, jäi alles veel üks asi. See viimane, millest tal oli kõige raskem lahti lasta.

Suhe mehega, kes teda tegelikult ei armastanud. Dalia ise uskus veel, et ehk on võimalik suhet päästa.

„Hakkasin palju palvetama.“

Palvete ajal sai ta mitu korda ühe ja sama kõnetuse: loe Piiblit. Ühel päeval jäi erilisel kõlama kirjakoht Habakuki raamatust: „Kirjuta üles nägemus ja tähenda selgesti lauakeste peale ...“ See puudutas Daliat nii sügavalt, et ta otsustas kirjutada oma poiss-sõbrale kirja.

„Panin sinna kõik oma unistused, lootused ja tulevikuvõistlused. Palusin andeks seal, kus olin eksinud, ja kirjeldasin armastusega ka neid kohti, mis meie suhtes haiget tegid.“ Kirjast kujunes lõpuks 28-leheküljeline pihtimus, mille ta jõulude ajal noormehele kinkis.

„Selleks ajaks elasime juba lahus, kuid ma lootsin, et ta tuleb tagasi ja kõik saab korda.“

Samal ajal muutusid Piiblist loetud sõnumid üha selgemaks. Korduvalt sattus ta kirjakohtadele, mis rääkisid valedest sidemetest, orjaikkedest ja vajadusest teha valik. Lõpuks jõudis ta otsuseni. „Palvetasin ja ütlesin: „Jumal, inimlikult on seda otsust väga raske teha. Aga südames valin ma sinu.““

Seda ütles ta ka oma poiss-sõbrale – et soovib oma elu edasi käia koos Jeesusega ja ehitada kooselu noormehega üles sellele alusele, hoopis uuel viisil. Vastu tuli midagi stiilis, et „sa oled selle usuasjaga täiesti hulluks läinud“.

Nii lõppes suhe, millest ta oli aastaid kinni hoidnud.

Kuid seekord oli midagi teisiti.

„Varem tulid pärast lahkuminekut ärevus, hirm, depressioon ja suitsiidsed mõtted. Nüüd tundsin esimest korda elus suhet lõpetades täielikku rahu. Nagu raske koorem oleks õlgadelt ära võetud. See oli Jumala töö. Midagi minus ütles, et kõik see, millele olin seni toetunud, ei ole

õige. Ja kui tegin lõpuks otsuse, tuli rahu, mida ma ei olnud varem kogenud.“

Soov Jumalat tundma õppida

Pärast lõplikku lahkuminekut tekkis Dalia suur janu usus kasvada. Selleks ajaks oli ta juba läbinud Alfa kursuse. Ta nägi oma elus, kuidas Jumal oli teda muutma hakanud.

Üks kogemus Alfa kursuse päevilt jäi eriti eredalt meelde. Ühel ööl kella kahe paiku palvetas ta oma toas: „Jumal, kui sa oled päriselt olemas, siis näita mulle ennast.“

Mõni sekund hiljem hakkasid lööma kirikukellad. Kogemus oli nii ootamatu, et Dalia ei saanudki aru, kas kellad kõlasid päriselt või ainult tema peas. Seejärel saabus vaikus.

„Ja siis tundsin, et see oli Jumal, kes mind kõnetas.“ See puudutas sügavalt. Dalia hakkas Jumalat kiitma, tänama ja ülistama, pisarad voolasid.

Kirikukellad alustasid uuesti helisemist.

Ma lihtsalt istusin ja kuulasin. See oli nii selge märk, et ütlesin: „Olgu, Jumal, ma tean nüüd, et Sa oled olemas.“

„Ma lihtsalt istusin ja kuulasin. See oli minu jaoks nii selge märk, et ütlesin: „Olgu, Jumal, ma tean nüüd, et Sa oled olemas.““ Dalia oli Jumala kõnetust kogenud ka varem, kuid nii kiirest ja selgest palvevastusest ei saanud enam mööda vaadata. Pärast seda ütles ta lihtsalt: „Jumal, ma tahan koos Sinuga edasi minna. Ma tahan teha kõike seda, milleks Sina mind oled kutsunud.“

15. detsembril 2024 sai ta ristitud.

Hirmu asemel usaldus

2025. aasta sügisel Dalia abiellus. See on ilus lugu Jumala juhitud kohtumisest noormehega samast kogudusest, üksteise tundmaõppimisest, armastusest ja kindlast teadmistest, et need kaks on üksteisele need õiged.

Pärast aastaid kestnud otsinguid ja võitlusi tundus, et lõpuks on saabunud rahulik aeg.

Kuid Jumalal oli varuks veel õppetunde. Peagi pärast abiellumist jäi Dalia lapseootele. „Ma olin tõesti väga-väga õnnelik.“ Samas oli tema sees mingi hirm. Hiljuti oli ühel lähedasel inimesel rasedus katkenud ja Dalia kartis.

Kolmandal raseduskuul tuli uudis, et lapse südametegevus on peatunud. Dalia oli kandnud surnud loodet kolm nädalat ilma enda teadmata.

„Esimestel päevadel lihtsalt nutsin ja palvetasin. „Miks mina? Miks see juhtus?“ Mingil hetkel tundsin väga selgelt, et pean võtma oma riulist John Burke'i raamatu „Milline on taevast?““ Daliale sattus ette koht, kus räägiti Iiobi kannatustest ning sellest, kuidas Jumal Iiobit pärast kõiki tema kaotusi õnnistas. Seda lugedes sai Dalia aru, et ükski maine kaotus ei ole lõplik, kui meil on igavikuline perspektiiv.

„Südamesse tuli suu rahu. Ma ei pea kurvastama, ma ei pea nutma. Mul on laps taevas. Ma ei ole oma last kaotanud. Ma lihtsalt ei saa teda praegu veel näha.“

Selle katsumuse keskel õppis Dalia Jumalat senisest sügavamalt usaldama. Kirjakoht Joosua raamatust on Daliale kalliks saanud: „Ükski ei suuda sulle vastu panna kogu su eluajal; nõnda nagu ma olin Moosese, nõnda ma olen sinuga, ma ei lahku sinust ega jäta sind maha.“

Need töötused jõudsid sügavalt Dalia südamesse. „Nüüd ma tunnen, et pean lihtsalt usaldama Jumalat. Kui me kardame vaenlast, siis me oleme uskunud valet, sest vaenlane on juba võidetud. Hirm ei ole Jumalast. Meid on kutsutud elama julguses, usus ja usalduses Jumala vastu. Ma usun, et kui käin koos Jumalaga ja elan Talle meelepäraselt elu, siis olen Tema kaitse all.“

Kas igaühele on väljapääs?

Mida peaks tegema inimene, kes tunneb, et tahab Dalia katsumuste ja keerdkäikudega sarnastest olukordadest välja tulla? „Otsi enda kogudus, mis sind kõnetab. Mine kohale, räägi murest ja leia enda kõrvale kristlasi, kes saavad sinu eest palvetada ning sind sellel teel toetada,“ vastab Dalia. „Mina ei oleks üksi sellest maailmast välja saanud. Muidugi tegi selle töö Jumal, aga Jumal kasutas inimesi.“

Muutus ei sünni siiski sellest, et inimene astub kirikuuksest sisse ja ütleb, et tehke mind terveks. Süda peab olema avatud ja meel vastuvõtlik. Daliat on saatnud Jeesuse sõnad: „Teie taevane Isa teab ju kõike, mida te vajate. Aga otsige esmalt Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõike antakse teile pealegi!“

„Kui mina usule tulin, jätsin maha oma senise elu. Lõpetasin suhte, valisin Jeesuse ja hakkasin õppima koos Temaga elamist. Käisin Alfa kursusel, erinevatel usuüritustel, tahtsin vabatahtlikuna kaasa lüüa. Lihtsalt olla seal, kus Jumal tegutseb.“

Just siis hakkasid täituma paljud unistused, mis voolasid Dalia südamest paberile tema 28 lehekülje pikkuses pihtimuses kunagisele poiss-sõbrale. Kuid nüüd juba suhtes teise, õige inimesega, ja suhtes Jeesusega.

„Ainult pühapäeval kirikus käimisest ei piisa,“ ütleb Dalia. „Oluline on igapäevane Piibli lugemine, palvetamine ja Jeesuse otsimine iga päev. See on see, mis päriselt täidab.“ Ta osaleb ka väikeses koguduse palvegrupis. „Kui mina olen nõrk, siis on minu ümber inimesed, kes seisavad minu kõrval.“ Kõige suuremad muutused tema ellu on toonud palve. See on muutnud olukordi, mida ta ise lahendada ei suutnud.

„Ma olen tänulik nende kannatuste eest, millest olen pidanud läbi minema. Mitte sellepärast, et need oleksid olnud kerged, vaid sellepärast, et nüüd ma mõistan, miks ma nendest läbi läksin.“

Valusad kogemused aitavad aru saada neist, kes alles otsivad väljapääsu. „Olen ise olnud samades kohtades. Olen tundnud seda hirmu, tühjust, segadust ja valu. Piiblistki näeme, kuidas inimesed pidid läbi minema väga rasketest olukordadest, aga Jumal sai neid ikkagi kasutada.“

Igaühel on lootust.

„Me ei peaks mõtlema, et oleme Jumala jaoks liiga katkised, liiga patused või liiga kaugele läinud. Mina usun, et Jumal saab inimese välja tuua ükskõik millisest olukorrast. Ja see teadmine täidab mind väga suure tänutundega.“

Dalia rääkis oma lugu ka saatesarjas „180 kraadi“, mida saab vaadata TV7 arhiivist: tv7.ee/arhiiv

Igatsed Jumalat?

Sa ei pea seda kuidagi välja teenima, et Jumal tuleks Sinu ellu. Võid palvetada lihtsalt nii: „Jeesus, palun anna mulle andeks, et olen Sinust eemal olnud. Andesta mulle minu patud ja möödalaskmised. Tahan Sind tundma õppida ja saada Sinu lapseks. Palun juhata mind selles. Aitäh!“

Võitlus naeratus taga

Tekst **Evar Post**

TERVENEMINE

Igal pühapäeval mängis ta koguduses pilli, naeratas inimestele ja teenis Jumalat. Samal ajal võitles ta salaja mõtetega jätta maha oma pere, töö ja kogu senine elu.

Kuldsete kätega mees, öeldakse selliste inimeste kohta nagu Simmo Vaiksoo. Vaevalt leidub maja ehitamise juures tööd, millega ta hakkama ei saaks.

Simmo on kuldse südamega mees ka koguduses. Inimese kohta, kes käib igal pühapäeval koguduses, mängib ülistusbändis klahvpille ning on alati heatujuline ja sõbralik, ei leidu kellelgi halba sõna.

Simmo sisse oli aga hoolikalt ära peidetud üks umbsõlm.

„Umbes kolm aastat tagasi hakkasin tundma, et on kuidagi raske,“ meenutab Simmo. „Kodus oli kõik hästi, tööl läks hästi, koguduses sujus. Ometi läks enesetunne päev-päevalt raskemaks.“

Tahtsin lihtsalt ära kaduda

Ligi hiilis enesehaletsus ja alaväärsustunne. „Hakkasin mõtlema, et keegi ei vaja mind. Olin kindel, et inimesed ei sallid mind ja tõmbuvad minust eemale. Tasapisi sulgusin ka ise ning vältisin üha rohkem teistega suhtlemist.“

„See oli nagu sõltuvus – justkui tahaks kiini moodi mõelda,“ kirjeldab Simmo. Tal ei olnud lihtsalt tunne, et inimesed võivad temast halvasti arvata, vaid ta oli täiesti kindel, et nad päriselt arvavadki. Negatiivseid mõtteid tuli järjest juurde, nagu sõdaks keegi ajusse lakkamatult uut infot.

Mõtted muutusid üha mustemaks. „Alguses pidasin plaani minna ära mõneks ajaks, aga järjest tugevamaks muutus mõte elust lahkumisest. See tundus nii loomulik, nagu ainus võimalik lahendus.“

Kriisi põhjused viivad lapsepõlve. „Lapsena sisendati mulle palju alandavaid sõnumeid ja karistati ka füüsiliselt. Kõige varasem mälestus on umbes nelja- või viieaastaselt, kui keegi sidus mind nööriga kapijala külge. Ma ei tea siiani, mille eest.“ Ka koolis kiusati.

Need kogemused murdsid enesehinnangu. Umbes 11–12-aastaselt oli Simmo veendunud, et ta on täiesti hüljatud inimene. Teismelisena muutus ta kõige suhtes ükskõikseks. „Ma ei elanud enam päev, vaid sekund korraga. Tarbisin palju alkoholi, palju kordi tuli tegemist teha nii kooli juhtkonnaga, kohaliku omavalitsuse kui ka politseiga.“

„Hoolimata kõigest minevikus juhtunust on minu suhted vanematega praegu väga head,“ ütleb Simmo. „Oleme suutnud ära leppida ja selle üle on mul hea meel.“

Unenägu, mis muutis kõik

Väljatulek keerulisest ajast algas ootamatult. „Kui sain 18, nägin unes Jeesust, sellisena, nagu Teda ikka piltidel kujutatakse. Tundsin selgelt, et see on kutse: „Sa pead tulema.“ Samal ajal oli minus ka tohutu hirm oma elu pärast – võin selle kaotada, kui ma kutsele ei vasta.

Mõni päev hiljem nägin sama unenägu uuesti. Hommikul ärgates ütlesin endale: „Ma pean minema kirikusse.“ Ja nii läksingi Haapsalu vabakogudusse.

Üks kummaline asi hakkas kohe Simmo silma. „Ma ei saanud aru, miks, aga iga kord vaatasin jumalateenistusel ülistusbändi klahvpillimängija sõrmi. Muusikakoolis õppisin klarnetit ja klaver ei huvitanud mind absoluutselt. Nüüd ma ei jõudnud pühapäeva ära oodata.“

Mõne aja pärast kutsuti Simmo koguduse bändi klahvpille mängima. „Teetena nälja või? Ma tean küll, kus klahvid on, aga mängida ei oska ma midagi!“ „Ei, sa tuled ja hakkad õppima.““

See foto Simmo Vaiksoost on tehtud TV7 saate „Meistri töökojas“ salvestusel. Seal rääkis ta oma kogemusest, kuidas paranemine algas hetkel, mil ta pöördus kogu südamest Jumala poole. Vaata saatesarja TV7 arhiivist: tv7.ee/arhiiv

Simmos tekkis tohutu kirk klaverit õppida. Pastor lubas kirikus harjutada ja noormees veetis seal päevi. Aasta hiljem mängis ta juba koguduse ees.

Elu muutus. Alkoholi kadus, ka vanad sõbrad ja eluviis. Enese alavääristamine jäi seljataha. Varem kinnine Simmo oli nüüd rõõmus, avatud ja positiivne. Koguduses kohtus ta ka oma tulevase abikaasa Marisega.

Õnnelik ja rahulik elu kestis kakskümmend aastat.

Ära jää oma võitlusega üksi

Janno Peensalu, pastor

Simmo võitlused on paljudele tuttavad. Enamik inimesi on kogunud emotsionaalset madalseisu, masendust või isegi depressiivseid perioode.

Hingevaenlane püüab vaimulikus võitluses külvata hirmu, kahtlusi ja lootusetust, juhtides meie pilgu eemale Jumalast ja Tema töötustest. Nii nagu Peetrus hakkas vee peal kõndides laineid vaadates vajuma, võime ka meie kaotada kindluse, kui keskendume üksnes probleemidele.

Seetõttu vajame tuge ja julgustust. Palvetavad sõbrad, koguduse osadus ning ülesehitavad jutlused aitavad hoida õiget fookust ka raske ajal.

Simmo lugu tuletab meelde, et raskustes ei tohiks me sulguda iseendasse ega eemalduda teistest. Just siis vajame kõige enam osadust Jumala ja inimestega, sest Jumal on meie rahu, rõõmu, lootuse ja pääste allikas.

tadele suruda ja see viis mind lõpuks depressiooni.“

Väliselt polnud midagi muutunud. Sisemiselt hakkas aga kõik murenema.

Tagantjärele mõeldes hämmastab Simmot see, et ta alguses ei otsinud abi ka Jumalalt. „Olin lapsest saadik harjunud mõttega, et pean kõigega ise hakkama saama.“

Kuni piir jõudis kätte. „Ühel õhtul, kui olin täiesti murtud, hüüdsin esimest korda Jumala poole: „Jumal, miks ma olen sellises kohas? Too mind siit välja.“ Nutsin ja küsisin ikka uuesti: „Jumal, miks?“

Sellest hetkest algas muutus. „Minu sisse tuli tohutu vabanemise tunne. Nagu kõik oleks korraga kadunud. Tundsin sügavat rahu.“

Võitlus ei saanud siiski hetkega läbi, kuid tollest õhtust algas paranemise tee.

Mõni aeg hiljem sattus Simmo YouTube’is kuulama Pärnu nelipühi koguduse pastori Janno Peensalu „Karjase Kohvi“ taskuhäälingut. „Kõige rohkem puudutasid mind lood sellest, kuidas me tegelikult ei ole ka raskes olukorras üksi. Jumal on lubanud, et Ta on iga päev meie juures.“

Samm-sammult sai Simmo terve-maks. „Tundsin, et saan jälle hingata ja rõõmu tunda.“

Vaikimine hoiab lõksus

Simmo mõistab nüüd, kui ohtlik võib hinge-vaenlase rünnak olla. Rasked mõtted tulevad hiilides ja märkamatuks ning hakkavad tasapisi kavalalt mõjutama.

Kõige tugevamalt hoiab lõksus vaikimine. „Kui räägid oma valust ja võitlusest, kaotab see osa oma jõust. Minu jaoks oli see nagu pimeduse paljastamine. Kui avad kellelegi ausalt, mis sinu sees toimub, saad kohe uut jõudu.“

„Praegu olen palju tugevam kui varem, sest tean, mida teha,“ ütleb Simmo. „Ouline on neile mõtetele vastu seista kohe, kui neid märkad. Anda Jumalale luba meid aidata – Tema leiab viisi. Ka minu esimene samm oli see, kui hüüdsin Jumala poole. Pärast seda hakkasid asjad muutuma.“

Jumal tuleb appi sellele, kes Teda appi kutsub. Ma tean, sest kogesin seda ise.“

Jeesus tervendab ka täna

Vaata intervjuud
Raik Zäuramiga
saates „Meistri töökojas“
TV7 arhiivist:
tv7.ee/arhiiv

Tekst **Evar Post**

Raik ja Marika Zäuram tunnistavad, kuidas Jumal uuendas mõne minutiga Raiki deformeerunud selgroo. Marika silme all kadus nihkunud selgroolülidest tekkinud kühm ning aastaid kestnud valud lõppesid.

Üpris tihti, pea igal teisipäeval paneb Raik Zäuram hommikul viie paiku autole hääled sisse ja sõidab Lääne-Eestist Nõva kandist Tallinnasse meestehommikule. Jumal on lähedal neil hommikustel kogunemistel Nõmme baptistikoguduses, ja Jeesuse ligidust igatseb Raik üle kõige.

Ta on seda tundnud väga erilisel moel, imelise tervenemise kaudu. Loo algus viib 1980. aastatesse, mil Raik mängis Eesti kõrgliigas korvpalli. Intensiivne spordielu ja vähene hool tervise eest jätsid jälje. Nagu ütles üks spordiarst: mees, sa oled korvpalliga oma selja ära lõhkunud.

Raikil oli neljanda ja viienda nimelüli piirkonnas tõsine lülisamba deformatsioon, mis tekitas alaseljale nähtava kühmu. „Minu neljas ja viies selgroolüli olid nihkunud ning kumerdusid väljapoole. Selja peal oli nagu väike muna,“ kirjeldab Raik

„Lõpuks valutas peaaegu pidevalt. Üle tunni aja ei saanud ma ühes asendis olla,“ meenutab Raik. „Ei saanud istuda, kõndida ega õigupoolest midagi teha.“

sisse astudes oli halb tunne sees. Raik ja Marika istusid viimasesse ritta.

„Ma ei olnud varem niimoodi kunagi teenistusele läinud,“ meenutab Raik. „Hiljemalt ukse juures palud Jumalalt andeks ja astud alandlikult sisse, aga seekord mitte. Istun ja tunnen, et tahaks ära minna. Aga kuhu? Abikaasa on siin minu kõrval, praam läheb mõne tunni pärast. Palusin siis, et Jumal, võta see kivine süda ja anna mulle rahu. Vähemalt selleks paariks tunniks.“

Veidi aja pärast ütles jutlustaja, et Jumala vägi on liikumas ja Ta tervendab kellegi alaselja. „Tõuse üles ja tunnista sellest,“ kutsus ta.

Marika ja Raik Zäurami elus on lisaks Raiki selja tervenemisele juhtunud palju muudki imelist. Vaata nende lugu TV7 arhiivist saatest „Minevikust uude ellu“.

Võta mu kivine süda!

Ime juhtus 2014. aasta 16. juulil.

Raik puhkas koos abikaasa Marikaga mitu päeva Saaremaal. Puhkuse viimasel päeval kuulsid nad Kuressaare Pereraadiost reklaami selle kohta, et kultuuri-keskuses toimub tervenduskoosolek, kus jutlustab üks Ameerika evangelist. Nad otsustasid minna.

Teel koosolekule läks paar omavalhel tülli. Ei midagi suurt – väike nägelus tühiste asjade pärast –, kuid saali uksest

Miks Sa valisid mind?

„Mõne hetke pärast tundsin, et keegi tõmbab nagu pahtlilabidaga üle mu alaselja,“ meenutab Raik. „Läksin üle keha kuumaks ja hakkaksin higistama. „Vaata mu selga, midagi on teistmoodi,“ ütlesin Marikale.

Abikaasa tõstis sargi mehe selja pealt üles. Seda, mida ta nägi, kirjeldab Marika nii: „Raiki alaselg oli punane ja keegi oleks seda nagu masseerinud. Selg muutus ja liikus minu silmade all. Panin oma põidla koha peale, kus enne oli olnud muna, ja seal oli nüüd lohk.“

Kui kaua see kestis, ei oska kumbki öelda, võib-olla viis minutit. Ajataju kadus. Ühel hetkel kutsus kõneleja tervenend inimesi ette tunnistust andma. Raik ei läinud.

„Ma ei suutnud seda uskuda,“ räägib ta. „Mõtlesin, et istun ja ootan, kas selg hakkab valutama või mitte. Kas on terve või ei ole.“

Koosoleku lõpus kutsuti uuesti inimesi ette tervenemisest tunnistama ja siis Raik tõusis ja läks. Selg oli terve.

Tänutunne segunes piinlikkusega. Mitte Jumala imest ei häbenenud ta tunnistada, vaid üks teine asi oli südamel: „Seal saalis istus paarsada inimest, mitmed suured jumalamehed, palju sügavaid usklikke. Kindlasti oli nende seas minust suuremate hädadega inimesi. Ja Jumal valis mind, kes ma astusin saali uksest sisse pahase südamega! Miks Sa just mulle tegid sellise ime?“

Selg muutus ja liikus minu silmade all. Panin oma põidla koha peale, kus enne oli olnud muna, ja seal oli nüüd lohk.

Vastus Jumala kõnetusena tuli üsna kohe: „Sellepärast, et sa igal võimalusel saaksid kuulutada, et Jeesus tervendab ka täna.“

Ka teised said imest osa

Marika ja Raik olid elevil nagu väikesed lapsed, kui nad koosolekult tagasi oma Nõmme- ja Saaremaal asuvasse koju sõitsid. Kergitasid praamil Raiki särgiserva ja imetlesid terveks saanud selga. „Teised vist vaatasid, et need on nagu kaks napakat seal,“ meenutab Raik.

Nõmmemaa kodu kõrval on Raikil ja Marikal maja, mida nad välja üürivad.

Ilusa nimega majutusasutus nimega „Lootuse SPA“ tegutseb praegugi. Abikaasade Saaremaa reisi ajal oli seal puhkamas üks usklik paar, kellele Raik samuti oma tervenemisest tunnistas.

See abielupaar oli aastaid olnud lastetu. Mõni aeg pärast Lootuse SPAst lahkumist jäi naine lapseootele.

„Nemadki said osa meiega juhtunud imest ja ka see on üks viis, kuidas Jumal inimeste tunnistusi kasutab,“ ütleb Marika. Teistele õnnistuseks, ja et usk kasvaks.

Selg on terve tänaseni

Kuna selg enam valu ei teinud, ei suutnud Raik, ihult ja hingelt korvpallimees, nagu ta on, käsi pallist eemal hoida. Ta läks uuesti trenni, et südamelähedase alaga hobina jätkata.

„Esimeses trennis pörkas kokku endast poole suurema mehega,“ meenutab ta. „Nii, nüüd on selg jälle katki,“ ehmatas Raik. „Aga toibusin, mängisin edasi ja polnud viga midagi. See oli nagu kinnitus, et Jeesus tervendab täielikult,“ usub Raik.

Ja nii on see kestnud tänaseni. Selg ei tee häda. Tõsi, see ei vabasta teistest tervisemuredest. Mõni aasta pärast tervenemist hakkas tunda andma puusaliiges. Olles kord juba imelise paranemise läbi elanud, palvetas Raik tuliselt, palju tulisemalt kui oma selja pärast, et Jumal ka puusa tervendaks. Kuid Jumal ei valinud seekord ime teed. Raik käis operatsioonil ja on nüüd ka sellest murest prii. Operatsioonijärgse taastumisaja tõttu oli ta sunnitud välja astuma teisest oravaratlast, mille eest ta on tagantjärele samuti Jumalale väga tänulik.

Mälestus 2014. aasta 16. juulil juhtunud imest ei ole ajaga oma tugevust kaotanud. „Kui ma täna sellest räägin, ja mõtlen, mis juhtus, siis jalad lähevad ka praegu nõrgaks. Kui sa oled midagi sellist läbi elanud – ma ei oska kirjeldada seda rõõmu!“

Tänuhankus on suur. Raik taotleb Jumala lähedust kogu oma eluga. Ja nii nagu Jumal talle ütles – tunnista igal võimalusel, et Jeesus tervendab ka täna – nii on ta ka teinud.

Mälestame või suhtleme?

Tekst **Evar Post**

On ilus tava süüdata hingedeajal lahkunud lähedaste mälestuseks küünal ja meenutada neid mõttes. Kuid kust jookseb piir armastava mälestamise ja lahkunutega kontakti otsimise vahel? Mida ütleb selle kohta Piibel?

Vaimulik Kristjan Luhamets räägib tõesti-sündinud juhtumi ühest Hiiumaa perest. Vanaema suri ära ja mõneaastane lapselaps käis tema matustel. Mõne aja pärast tuli neile külla vanaema õde, kes oli vanaemaga väga ühte nägu. Kui õde hakkas koju minema, küsis lapselaps siiralt: „Kas sa lähed nüüd surnuaeda tagasi?”

See tore lugu on tõsisema teema leebe sissejuhatuseks. Kas lahkunutega suhtlemise otsimine on lubatud?

Neid kontakti otsimisi me ju näeme. Inimesed käivad nõidade ja selgeltnägijate juures, et küsida nn meediumite vahendusel lahkunutelt küsimusi ja saada vastuseid. Ühendust püütakse leida ka erinevate rituaalide abil. Nähakse märke. Telesaadetes vahendavad selgeltnägijad teispoolsusest saabunud sõnumeid.

Meie asi ei ole otsida lahkunutega ühendust. Meie asi on järgida Jeesust.

Soome Akadeemia rahastatud rahvusvahelises uurimisprojekti „*Mind and the Other*” kogusid folkloristid sadu inimeste kirjeldusi teispoolsusega seotud kogemustest. Teadusprojekti osalesid ka Tartu Ülikooli folkloristid. Muuhulgas selgus, et tänapäeva Eestis on kummitustel märksa olulisem ja nähtavam koht kui Soomes.

Miks nii paljud ka ise neid kontakte otsivad? Kalli inimese kaotus võib jätta hinge suure tühjuse. Soov tunda veel kord tema lähedust, küsida nõu või saada kinnitust, et tal on kõik hästi, võib olla täiesti

siiras. Eriti siis, kui lein on värske või elu on viinud ummikusse. Kuid sageli mängib rolli ka lihtsalt põnevus ja soov piiluda tundmatusse maailma.

„Uudishimu on tavaline konks, millega kuri meid õngitseb,” ütleb Luhamets.

Mida ütleb Piibel?

Piibel keelab surnutega kontakti otsimise ühemõtteliselt. Kristjan Luhamets ei eita, et inimene võib teispoolsusest kogeda näiliselt väga veenvaid vastuseid või sõnumeid.

„Aga see ei ole mitte lahkunu, kellega suheldakse, vaid vanakuri teeb neid trikke,” on ta kindel. Selliste kontaktide eesmärk on inimest eksitada, juhtida ta eemale Jumalast ja siduda kurjade vaimsete jõududega.

Piiblis on lugu, kus Iisraeli esimene kuningas Saul läks enne otsustavat lahingut nõia juurde ja lasi kutsuda välja surnud prohvet Saamueli vaimu. Saamuel küsis Saulilt: „Miks sa tülitad mind, lastes mind üles tõusta?” Seejärel kuulutas ta, et Jumal on Saulist ära pöördunud. Järgmisel päeval langesid lahingus nii Saul kui ka tema pojad.

See lugu sobitub paljude teiste Piibli kirjakohtadega, mis mõistavad surnutega kontakti otsimise hukka. Pühakiri hoiatab eelkõige selle eest, et inimene hakkab otsima juhatust valest allikast. Just seda peab Piibel vaimselt ohtlikuks.

Aeg-ajalt pöördub Luhametsa poole inimesi, kes räägivad, et lahkunud lähedane ilmub unes ja inimene saab aru, et see on midagi rohkemat kui lihtsalt unenägu. Selline kogemus võib inimest

vaevata. Luhametsa sõnul on vaimuliku poole pöördumine õige teguviis abi otsimiseks. Kui niisugune kogemus on olnud, siis ei tule hakata otsima uut kontakti lahkunuga, vaid pöörduda palves Jeesuse poole. Ka see on väga oluline, et inimesed ise hakkavad paluma Jeesuse abi olukorra muutmiseks.

„Meie omalt poolt ei tohi suhtlemist algetada. Ei mingit „Tule jälle”, „Kuidas sul seal läheb?” või „Mida ma oma elus tegema peaksin?”. Vanakuri on olemas ja küll ta juba oskab meid eksitada,” kinnitab vaimulik.

Saatan kasutab inimese leina, igatsust ja uudishimu selleks, et teda valedes löksu meelitada.

Mälestamine ei ole sama mis suhtlemine

Luhamets tõmbab selge piiri mälestamise ja vaimse kontakti otsimise vahele. „Kui inimene meenutab oma vanaisa või mõtleb, mida vanaema oleks öelnud, siis see ei ole veel soov suhelda.”

Ta toob lihtsa näite. Vanaemast jäi maha maitstva, lapsepõlve meenutava toidu retsept. Aga seal ei ole kirjas, kui palju vanaema selle söögi sisse soola pani. Küsime mõttes: „Vanaema, kuidas sina seda toitu tegid?” Me ei looda päriselt vastust, aga meenutame inimest ja tema elu – ja äkki tulebki meelde.

Või küsime endalt mõnes keerulisemas või vähem keerulisemas eluolukorras: „Mida vanaisa sellest arvaks?” See ei tähenda juhiste ootamist teispoolsusest. Pigem meenutab inimene oma lähedase iseloomu, tarkust ja elukogemust, et leida neist abi oma elus.

Me ei pea kartma, et iga mõte lahkunud lähedasest oleks kuidagi vale. Armastus, tänulikkus ja mälestused kuuluvad leinamise juurde. Oht algab siis, kui inimene hakkab teadlikult otsima ühendust ja ootama vastuseid.

„Lein võib panna inimest otsima vastuseid kohtadest, kust neid tegelikult ei leia,” ütleb vaimulik Kristjan Luhamets.

Mälestame armastusega

Kõik see viib lihtsa järelduseni – usaldame lahkunud Jumala hoolde. „Kui keegi on meie juurest ära kutsutud Jumala juurde, siis me ei pea teadma, kuidas täpselt sealpool asjad on. Meie asi ei ole otsida lahkunutega ühendust. Meie asi on järgida Jeesust.”

Tema soovitus on lihtne: lugeda Piiblit pigem rohkem kui vähem, palvetada pigem rohkem kui vähem, otsida koguduse osadust pigem rohkem kui vähem.

Meenutamine, surnuaial käimine, mälestuse pühaks pidamine on hea ja õige. „Kirkus mälestamise sümbolne mõte on see, et tuleme koos Jumala ette,” ütleb Luhamets. „Siinpool poolkaarekujulist altari võret on nähtav kogudus, teisel pool altarit nähtamatu kogudus, ja Kristus on keskel.”

See on ilus kujund – Kristuses jääb osadus alles ka siis, kui surm on inimesed lahutanud.

Me ei pea otsima teed lahkunuteni. Meie lootus on see, et nii elavad kui ka surnud on Tema kätes. Seepärast võib hingedeajal süüdata rahuliku südamega küünla, tänada Jumalat lähedaste elu eest ning usaldada nad Tema kätte.

Kui Jumala tuli põletas südant

Tekst **Evar Post**

Tegelikult on see ju lihtsalt üks kivi. Tavaline rändrahn, nagu neid Saaremaal leidub küllaga. Aga kui kivid kõneleksid, jutustaks see puude vahele peitunud maamärk meile erakordse loo sellest, kuidas sajad meie esivanemad said Upa kivi juures puudutuse, mille mõju ulatub tänasesse päeva.

Eestimaal ei ole palju looduslikke maa-märke, millel oleks eriline tähendus meie kristliku usu kujunemisloos. Üks nendest on Kuressaare kandis Upa küla lähedal metsas asuv rändrahn, mida kutsutakse ka prohvetikiviks või kantslikiviks.

Mis on selles kivis nii tähelepanuväärset, et veel pea kolmsada aastat pärast sealsete sündmuste toimumist leidub kohalikke, kes neid vanu lugusid teavad? Miks võtsid viie erineva kristliku kiriku esindajad 16 aastat tagasi kätte, otsisid pühapaiga paksu võsa seest üles, puhastasid selle ümbruse ja rajasid kivi juurde jalgraja?

Mis juhtus Upa Triinuga?

Loo juured viivad tagasi 18. sajandi esimesse poole, kui Saaremaal hakkas levima Saksamaalt Herrnhutist alguse saanud vennastekoguduse äratusliikumine. Tegemist on liikumisega luterliku kiriku sees, mille mõte oli rääkida Jumalast talurahvale nii, et nad sellest jutust päriselt ka aru saaksid. Eestimaal eesti keeles, esile tõstes seda, et Jumal tahab suhelda ka lihtsate talumeeste ja -naistega otse ja elavalt.

Ja Jumal suhtles. Ta tõesti tegi usu inimeste südames elavaks.

Nii juhtus ka Upa küla mehe Jürgeni ja tema naise Triinuga, kes pärast usulist ärkamist hakkas oma kogetut ka teistele kuulutama. Jumala tuli oli põletanud Triinu südant nii, et ta mõistis, kui vale oli senine elu ilma Jumalata. Ta koges Jeesuse andeksandmist ning valas nüüd sõnades välja oma kiituse ja tänutunde.

Jutt Jürgeni ja Triinuga toimunud muutusest levis kulutulena ja nende kodus toimunud ülevoolavatesse palvetundidesse vooris inimesi nii oma külast kui kaugemalt. Peagi jäid ruumid kitsaks. Koos hakati käima suure, natuke kantslit meenutava kivi juures Upa küla karjamaal, Leisi-Kuressaare ja Kuivastu-Kuressaare teede ristumiskohas.

Nii kujuneski Upa külast ja seal asunud kivist 1740ndate alguses vennastekoguduse ärkamise keskus.

Tulijaid oli sadu. Kohale saabusid ka aadlikud ümberkaudsetest mõisatest ja Kuressaarest. Isegi tolleaegne Saaremaa kirikupea, superintendent Eberhard Gutsleff noorem pidas kivil jutluse, ühtlasi ka manitsedes inimesi kõige selle usulise innukuse juures pidama korda ja säilitama rahu.

Pärast kirikut palvemajja

Ärkamine levis üle kogu saare. Liikumisest oli haaratud kuni 4000 inimest, hinnanguliselt 25–45 protsenti täiskasvanud talurahvast. Maa pale muutus. Loobuti kõrtsis käimisest ning väidetavalt ei pandud aastatel 1740–1745 Saaremaal toime ühtegi kuritegu. Räägitakse, et isegi uppunud laevadelt kaldale uhutud kraami ei sirutanud rannarahva käsi enam endale haarama.

Mis Upa Triinust ja Jürgenist lõpuks sai ja millal need kogunemised lõppesid, pole teada. 1743. aastal keelustas keisrinna Jelizaveta vennastekoguduse tegevuse, kuid salajased kooskäimised kodudes ja ka mõisates jätkusid.

1760ndatel võis vennastekoguduse liikumine taas pöranda alt välja tulla ja elas Saaremaal tõusude ja mõõnadega edasi läbi terve järgmise sajandi. 1839. aastal loeti Saaremaal kokku 21 vennastekoguduse palvemaja. Rahvas kogunes sinna pärast luteri kiriku jumalateenistust palvetama, laulma ja kuulama maarahva seast pärit kuulutajavendi ja -õdesid, kes rääkisid elavast Jumalast.

Ka mälestus Upa kivist elas edasi. Võib-olla peeti selle juures ka suuremaid kokkusaamisi – seda me ei tea –, aga igatahes oli inimestel tavaks kivi juures palvetada.

Tulijaid oli sadu. Kohale saabusid ka aadlikud ümberkaudsetest mõisatest ja Kuressaarest.

2010. aastal Upa kivi juures peetud palvusel said kokku Saaremaa erinevad kogudused. Vasakult Alur Õunpuu (EKNK), Arvi Lindmäe (EMK), Anti Toplaan (EELK), Margus Mäemets (EEKBKL), Ivo Käsk (AKEL). Pildilt puuduvad Kuressaare muuseumi teadur Raul Salumäe ja tema abikaasa, ajaloolane Õilme Salumäe, kes aitasid taasavastada paiga ajalugu. Foto Margus Mäemetsa kogust.

Kivi ühendab kogudusi

Ühel talvapäeval 1897. aastal sõitsid kolm jutlustajavenda – Peet Sauer, Juhan Pöitel ja Juhan Kahu – saaniga Hiiumaalt üle mere Saaremaale. Jõudnud Kuressaare lähistel teede ristumiskohta, peatasid nad Upa kivi juures hobused, laotasid saaniteki lumele, panid põlved maha ja pidasid seal oma esimese palvuse Saaremaal.

Selle misjonireisi tulemusena tuli mitmeid inimesi elavale usule, nende seas ka Froodo Allik, kellest sai Kuressaare priikoguduse esimene vanem 33 aastaks. Priikogudusest omakorda kasvas välja tänane Kuressaare Siioni kogudus.

Nii on Upa kivi Saaremaa baptistidele väga märgiline paik, mille juures peetud palvust loevad nad oma koguduse sünniloo alguseks.

Upa kivi saame kaudselt siduda veel metodisti kirikuga, sest Eesti Metodisti Kiriku asutaja Vassili Tähti vaimulik kodu oli algselt Leisi vennastekogudus.

Sellest uhkest rändrahnust on saanud erinevate kristlike uskkondade ühtsuse sümbol.

Paarikümne aasta eest sai see ühtsus veel laiemaks kandepinna. Nüüdseks ikkagi peaaegu unustatud, eramaal suurte puude ja tiheda võsa sisse peitu jäänud kivi otsis ühe kohaliku külamehe abiga üles Kuressaare Siioni koguduse pastor Margus Mäemets.

Saaremaa viie erineva kristliku uskkonna esindajad korraldasid ühiseid talgupäevi ja puhastasid ümbruse võsast. Maaomanik hoidis tee korras. 2010. aasta suvel pidasid kogudused seal ühise oikumeenilise avapalvuse.

Hiljemgi on seal palvusi peetud ning küllap on nii mõnigi palvetaja kivi juurde omapäi tee leidnud. Üldiselt valitseb seal aga vaikus. Unustatud pühapaiga juurde ei juhata ükski viit.

Jumal pole muutunud

Ilus lugu, võiks öelda kokkuvõtteks. Kuid uued põlvkonnad tulevad peale ja kes neid vanu lugusid jõuab mees pidada. Endise aja inimestele võis neil ju tähendus olla, aga mida ütlevad need meile?

Rohkem, kui esmapilgul arvata võiks. Vennastekoguduse liikumine tõi kaasa muutuse, kus talurahvas hakkas ise Jumala sõna uurima. See aitas levitada kirjavara ning lugemis- ja kirjutamisoskust.

Vennastekoguduse palvemajades tegutsesid laulukoorid. Nendest kasvas välja tugev koorilaulu traditsioon, mis silutas teed Eesti laulupidude sünnile.

Lihtrahvas sai senisest rohkem võimalusi eneseteostuseks ja vastutuseks. See kujundas rahvuslikku eneseteadvust ning valmistas ette pinnast hilisemale iseiseisva Eesti riigi sünnile.

Ent mis mõte on sel lool usulises plaanis?

Jumal, kes omal ajal hinge sügavusi puudutas ja muutis Upa Triinu, Jürgenit ja väga paljusid teisi meie eelkäijaid, on seesama ka täna. Tema tuli suudab põletada ka meie südant, näidata meile meie möödalaskmisi ning tuua lõpuks andeks- saamise ja rahu.

Ja kui see juhtub ning kogu meie olemus kiidab selle eest Jumalat, kuulub osa sellest tänust ka meie usklikule esivanematele – nende usu, vastuvõtlikkuse ja palvete eest.

Upa kivi tuletab meelde, et Jumal tahab puudutada iga inimest. Ka kõige argisem koht võib Tema ligiolu läbi muutuda pühaks. Paik, kus kohtume Jumalaga, ongi püha. Nii võib ka täna saada pühapaigaks iga kodu või metsarada, kui oleme valmis Tema kutsele vastama.

Kunagi lagedal karjamaal kaugemale kätte paistnud Upa prohvetikivi on nüüd puude keskel. Rändrahn ümbermõõt on 11 meetrit, kõrgus 2,2, pikkus 3,6 ja laius 2,3 meetrit. Foto tegi 2026. aasta kevadel Anti Toplaan.

Allikad: Ülle Laus „Saaremaa vennastekoguduse ajalugu 1729–1938.“ Tartu Teoloogia Akadeemia diplomitöö. Saaremaa, 1998; Anti Toplaan, EELK Kuressaare koguduse õpetaja, piiskop; Margus Mäemets, EEKBL Kuressaare Siioni koguduse pastor.

Kuidas sünnib üks demograafiline erand?

Tekst **Marilyn Simchon**

Ajal, mil enamik arenenud lääneriike seisab silmitsi sündimuse järsu langusega, liigub Iisrael selgelt vastupidises suunas – sealne iive püsib jätkuvalt kõrgel. Miks?

Majanduslik paradoks

Lääne demograafilises arutelus kehtib raudne dogma: sündimuse langus on eeskätt majanduslik probleem. Leitakse, et madal iive tuleneb rahalistest takistustest, mistõttu otsitakse lahendust pikematest vanemahüvitistest, odavamatest lasteaedadest ja kättesaadavamast eluasemest.

Kui see loogika peaks paika, oleks Iisraeli sündimus nullis.

Tel Avivi kinnisvarahinnad jäävad sageli vahemikku 11 000–16 000 eurot ruutmeetri kohta. Tallinnas on keskmine hind ligikaudu 3000 eurot, seega on kodu Iisraelis mitu korda kallim.

Ka riiklik tugisüsteem uue elu alguses on Euroopa standarditega võrreldes olematu. Riik tagab täielikult tasustatud sünnituspuhkuse ligikaudu 15 nädalaks, millele võivad teatud tingimustel lisanduda pikendused ja osaliselt tasustamata perioodid. Riiklikult toetatud söimekohti alla kolmeaastastele lastele ei ole ning erahoid neelab sageli ühe vanema kuupalga.

Iisrael on erakordselt linnastunud ja kõrgelt haritud ühiskond. Linnastumine ja kõrgharidus käivad mujal maailmas käsikäes madalama iibega. Mitte Iisraelis.

Kui Euroopa ühiskonnad mõõdavad edu indiviidi autonoomia ja eneseteostuse kaudu, siis Iisraelis on tähtsal kohal põlvkondade jätkumine ja rahva kestmine.

Lapsed jooksevad hilisõhtul vabalt restoranis ringi. Ametiasutustes ootavad järjekorras pered, kus laps istub vanema süles, ja keegi ei pea seda probleemiks. Enne, kui ärikohtumisel jõutakse päevakorra või numbriteni, kõlab esimese küsimusena peaaegu alati: „Kuidas perel ja lastel läheb?”

Kolm aastat Iisraelis on mulle näidanud, et sellised väikesed hetked ei ole juhuslikud. Need peegeldavad ühiskonna sügavamaid väärtusi ja arusaama sellest, mis on elus tõeliselt oluline. Lapsed ei ole siin elu kõrvalprojekt, mida sobitatakse argipäeva vahele. Nad on prioriteet, mille ümber on kohandunud kõik muu: töökultuur, ärikohtumised ja avalik ruum.

See erinevus on mõõdetav. Iisraeli sündimuskordaja on 2,85. Eestis 1,31.

Selles peitubki paradoks. Riik ei kuluta suuri summasid vanemate igapäevaste kulude kompenseerimiseks, vaid on teinud kaks strateegilist valikut. Esiteks, erinevalt lääneriikidest, kus kehaväline viljastamine on kallis luksus, rahastatakse Iisraeli riiklikus süsteemis kehavälise viljastamise protseduure täielikult kuni kahe lapse sünnini naise kohta naise 45-aastaseks saamiseni. See katab ligi viis protsenti kõigist sündidest.

Jumal on lubanud, et rahvas jääb kestma

Tekst **Evar Post**

Iisraeli rahva arvukus ja kestmine on üks Piibli läbivaid teemasid. Juba rahva esiisale Aabrahamile töötas Jumal: „Vaata nüüd taeva poole ja loe tähti, kui sa suudad neid lugeda! ... Nõnda saab olema sinu sugu” (1Ms 15:5).

Sarnaseid töotusi kordas Jumal korduvalt Aabrahami pojale Iisakile, Iisaki pojale Jaakobile ja hiljem kogu Iisraeli rahvale. Prohvetid kuulutasid, et isegi hajutatuna rahvas ei kao. Prohvet Jeremija raamatus ütleb Jumal, et nii kaua kui püsivad päike, kuu ja tähed, püsib ka Iisrael rahvana Tema ees (Jr 31:35–36).

Piibel seostab rahva elujõulisuse Jumala õnnistusega. „Ma teen sind väga viljakaks,” töötas Jumal Aabrahamile (1Ms 17:6). Hiljem töötatakse Iisraelile, et maa saab taas täis inimesi ning rahvas kasvab ja tugevneb (Hs 36:10–11).

Seetõttu näevad paljud juudid ja kristlased Iisraeli rahva kestmisest ning arvukuses Jumala töötuste jätkuvat täitumist.

Teiseks toimib Iisraelis riiklik lastele rahakogumise programm, kuhu riik teeb iga kuu sissemakseid. Vanem saab valida säästmise või investeerimise vahel ning raha on kättesaadav alles lapse täisealiseks saamisel.

Riik annab selliste sammudega signaali, et uue elu sünn on ühine avalik hüve, mitte indiviidi eraasi.

Kes täna lastega tegeleb?

Iisraeli lühike emapuhkus ja kallis söimesüsteem ei soosi mudelit, kus üks vanem teeb pika karjääripausi ja võtab kogu hool-duskoormuse endale. Kes hommikul lapsed lasteaeda viib või õhtul järele läheb, sõltub pigem sellest, kellel on sel päeval paindlikum graafik, võimalus töötada kodust või lükata koosolekud hilisõhtuks.

See logistiline meeskonnatöö painutab ka tööturgu. Iisraeli tööõnadal on OECD piki-mate seas, ometi on lastega seotud pausid tööandjate seas tavalised, sest suured pered on norm ka tippjuhtide hulgas.

Iisraeli statistikaameti andmetel elab umbes kolmandik 25–34-aastastest noortest täiskasvanutest endiselt vanemate juures. Selle taga on nii kõrged eluasemehinnad kui ka kultuur, kus põlvkondadevahelisi sidemeid ei käsitleta ajutise eluetapina. Pere-kond jääb sageli oluliseks tugivõrgustikuks ka täiskasvanueas.

Seda peegeldavad ka iganädalased harjumused. Ligikaudu 60–70 protsenti Iisraeli juutidest peab reede õhtul traditsioonilist peresööki – sabbatit. Täiskasvanud lapsed, kellel on juba oma kodu ja pere, kogunevad vanemate või vanavanemate juurde. Sabbat loob ühiskondliku rütmi, mis toob erinevad põlvkonnad regulaarselt ühe laua ümber kokku.

Marilyn Simchon elab Iisraelis ja teab omast kogemusest, et kolm last ei ole seal mingi suur pere, vaid tavaline asi. Pildil koos laste Liami, Chloe ja Zoega.

Paralleelsed mudelid

Levinud eksiavamus on, et Iisraeli kõrget iivet veavad eranditult ultraortodokssed ehk haredi kogukonnad. Statistika räägib teist keelt. Tel Avivi sekulaarsetel ja kõrgelt haritud naistel on keskmiselt 2–2,2 last. See ületab Eesti ja enamiku Euroopa riikide keskmise. Haredi kogukondades on sündimus ajalooliselt ulatunud kuni 6,5 lapseni naise kohta. Karjäärile pühendunud ilmalik naine, suurt peret kasvatav religioosne ema ja väike linnapere eksisteerivad kõrvuti, ilma et üht elumudelit peetaks teisest õigemaks.

Neid erinevaid elustiile ühendab siiski üks oluline joon – perekonda nähakse püsiva ja väärtusliku institutsioonina. Iisraeli statistikaameti andmetel sünnib valdav enamik lapsi abielus vanematele.

See ei tähenda, et Iisraeli inimesed loobuksid haridusest, karjäärist või eneseteostusest. Erinevus seisneb pigem selles, millal perekonna loomisega alustatakse ja kuidas seda ühiskondlikult nähakse. Euroopa mudelis lükkavad karjääri rajamine ja majandusliku kindlustunde otsimine esimese lapse sünni 30. eluaastate keskpaika, mis ahendab pöördumatult võimalusi suurema pere loomiseks. Iisraelis on abielu ja kogukond stardipositsioon. Täielikku stabiilsust ei oodata aastaid, vaid seda ehitatakse üheskoos laste kasvatamise käigus.

Kui Euroopa ühiskonnad mõõdavad edu indiviidi autonoomia ja eneseteostuse kaudu, siis Iisraelis on tähtsal kohal põlvkondade jätkumine ja rahva kestmine.

Iisrael on usuliselt ja kultuuriliselt mitmekesine riik ning see võimaldab võrrelda, kuidas erinevad väärtusruumid mõjutavad sündimuskäitumist. Kõnekas on, et Iisraeli umbes kahe protsendi suurune kristlik vähemus, mis ei koosne mitte juutidest, vaid peamiselt araabia kristlastest, järgib muu Euroopa sündimuskäitumist. Ise on palju väikesem ning abiellutakse ja lapsi saadakse hilisemas eas kui Iisraeli juudi ühiskonnas.

Mida see kõik tähendab?

Olen viimased kolm aastat veetnud Iisraelis teiste noorte perede seas – mänguväljakutel, kooli ja lasteaia ümber, igapäevastes kohtumistes. Väga kiiresti sai selgeks, et kolm last ei ole Iisraelis midagi erakordset ega „suur pere“, vaid paljude perede tavaelu.

Iisraeli kogemus tõstatab küsimuse, mida Eestis harva küsitakse: kuidas saab vanemlusest laiemalt jagatud vastutus, mitte üksikisiku projekt? Vastus ei peitu ainult toetustes, vaid selles, milline on ühiskonna loomulik rütm. Kas laste ümber on peamiselt ainult kaks inimest või kannab perekonda igapäevaselt laiem tugi-võrgustik? Seda ei kujunda üksnes institutsioonid, vaid ka kogukondlik side ja väärtused, mis teevad laste kohalolu nähtavaks ja tavaliseks.

Iisraeli hoiaku võtab kokku iidne heebreakeelne põhimõte: „*kol Yisrael arevim ze b'ze*“ – kõik Iisraeli inimesed vastutavad üksteise eest.

Võib-olla ei seisnugi peamine erinevus selles, kui palju lapsi sünnib, vaid selles, kas lapse olemasolu tundub ühiskonnas pigem erandi või elu loomuliku jätkuna.

Ja võib-olla laiemalt ei ole küsimus ainult poliitikas või majanduses, vaid selles, kas ühiskond – ükskõik millises kultuurilises või usulises raamistikus – suudab hoida alles arusaama, et järgmine põlvkond ei ole üksnes perekonna eraasi, vaid ühine vastutus ja jätk.

Vaata saateid Iisraelist TV7 arhiivist: tv7.ee/iisrael/

Noor näitleja Klemet: Jumalata elu on raske, ära anna alla!

Tekst Oliver Õunmaa

Vanemate lahutus ja pettumus viisid Kohila baptistikoguduse noore Klemet Kruusmanni varateismelisena Jumalast eemale. Ta oli mitu aastat usuvastane, kuni Jeesus ta suusamäel imeliselt õnnetusest päästis.

Klemeti jaoks on toetavad kristlikud sõbrad väga olulised. Fotol rattamatkal koos Sander Nurme ja Leo Kasega.

Praegu juba 18-aastane Klemet ei kasvanud Tutermaal elades kristlikus peres. „Koguduses hakkasime perega käima siis, kui kolisime Kohilasse. Käisime seal kõik, aga see polnud suur usk,“ meenutab ta.

Pikapeale hakkasid pereliikmed kirikust ja usust eemale jääma. Kui Klemeti vanemad lahutasid, kadus perest viimnegi usuraas. „Me ei rääkinud enam Jeesusest ega käinud kristlikel üritustel. Ka mina muutusin usuvastaseks. See kestis 10.–13. eluaastani ehk kogu mu varase teismee. Arvasin, et usk on absurdne,“ selgitab ta.

Klemet tunnistab, et elu Jumalata oli raske. „Viha oli mu elus palju. Vanemate lahkumine tegi haiget ja ma süüdistasin selles kirikut, kuigi kogudus polnud sellega seotud,“ ütleb ta.

Siiski jäid Klemetile alles tema kristlastest sõbrad ja praegu on Klemet Jumalale tänulik, et uskuvad inimesed olid tema ümber ka ajal, mil ta ise ei uskunud.

„Toona hakkasid nad mind kutsuma kirikusse noorteõhtutele,“ meenutab ta. „Mõtlesin, et ma ei viitsi küll sinna minna. Samas oli mul 9. klassis õppimise, õpetajate ja teiste õpilastega suuri raskusi. Nii siis lõpuks ma ikkagi hakkasin seal käima.“

Ime taastas usu

Ühel talvel käis Kohila noortegrupp Tõrvas misjoni-üritusel ning läks pärast seda Otepäälle suusatama. „Olin esimest korda suuskadega mäel. Sattusin valele, ekstreemsele rajale. Hakkasin paanitsema ja suure osa ajast hoidsin silmad kinni. Kui need ühel hetkel avasin, nägin, et sõidan metsiku kiirusega metallposti suunas. Panin uuesti silmad kinni ja ütlesin: „Jeesus, palun aita!“

Kui silmad taas avasin, nägin, et libisen hoopis teises suunas, postist eemale. See on olnud seni minu

elu suurim ime! Libisesin õigele rajale, kus sõbrad juba ees ootasid. Ma värisesin, aga nemad ei saanud arugi, mis vahepeal juhtunud oli. Sel hetkel taipasin, et Jeesus on päris.“

Järgmisel korral noortekale minnes küsis toonane Kohila pastor, kes tahab saada suvel ristitud ja Klemet oli kohe nõus.

Kõik läks ülesmäge, kuid kristlase elu pole siiski alati sile ja sirge. Pikem mõõnaperiood tabas Klemetit eelmise suve lõpust detsembrini, kui tema senine sõpruskond hakkas lagunema.

„Hakkasin kõiges kahtlema ja ei palvetanud kuude kaupa. Minu jaoks on tähtis see, et mu ümber on inimesed, kes samuti usuvad. Metsikult raske on, kui ümber ei ole teisi kristlasi. Olin kaotamas oma usku.“

Kristlase elu on võitlus

Detsembris tekkis Klemetil võimalus külastada Egiptust ja Siinai poolsaarel asuvat Püha Katariina kloostrit, mis on vanim tegutsev klooster. „Reisil olles hakkasin vaikselt taas Piiblit lugema ja usk hakkas tagasi tulema. Kloostri palvetades tundsin, kuidas Püha Vaim hakkab mind jälle täitma.“

Pärast reisilt naasmist sai Klemet taas ühendust oma sõpradega. „Minuga on korduvalt juhtunud, et kui Jumala rahu tuleb mu üle, siis see ei lase mul kurb olla. Nii oli ka sel korral.“

Suvel osaleb Klemet laagrites, kus ta teeb lastele näidendid. „Jumal on andnud mulle koha laval. Tunnen end seal kindlalt,“ ütleb ta ning lisab, et ootab põnevusega ka kiriku noorteõhtute uue hooaja algust.

Teistele noortele ütleb Klemet, et kristlase elu on võitlus. „Vahel tuleb ikka ette auke, kuhu võib koge-mata kukkuda. Isegi kui kaotad usu, ära anna alla! Põud saab lõpuks läbi ja taas hakkab sadama eluvett.“

Liitu Plussmeedia tiimiga!

Kui tahad luua ägedat ja noortepärast kristlikku sisu - sotsiaalmeedia, podcastid, videod ja artiklid, siis võta meiega ühendust ja õpime koos!

Plussmeedia

15 minutit Piiblit iga päev kuu aja jooksul

Tekst Evar Post

Miljonid inimesed maailmas on kogenud, et Piibel on elav raamat, mis võib muuta mõtteviisi, valikuid ja elu. Mis juhtub, kui lihtsalt võtta Piibel kätte ja lugeda seda 30 päeva järjest iga päev vähemalt 15 minutit? Meie eksperimendis osalenud räägivad, mis neid üllatas, mis osutus raskeks ning millise jälje see neisse jättis.

Foto Evar Post

Eve ja Kristjan Kivist on vanaema ja lapselaps, vanuse mõttes küll väga erinevates eluetappides, aga ühekaugel selles mõttes, et mõlemad on leidnud hiljuti oma ellu Jumala. Nüüd käivad nad koos uss edenemise teed. Üheskoos osalesid nad ka Tartu Pastoraadi piiblikursusel.

Eve Kivist:

„Jeesus tundus varem natuke nagu muinasjututegelane.“

Enne eksperimenti

- luges Piiblit mõni kord nädalas;
- kuulas „Piibel kaanest kaaneni“ loenguid.

Eksperimenti jooksul

- püüdis lugeda iga päev, paar päeva jäi siiski vahele;
- luges korraga umbes tund aega;
- luges Markuse evangeeliumit ning ka Johannese ilmutusraamatut ja psalme.

Eve Kivist jõudis usuni siis, kui oli juba üle 70 aasta vana. Jumal tõmbas, ja pääs-

tis selle käigus ka erilisel moel kopsuvähist. Enne seda ei teadnud ta Jumalast kuigipalju, ja isegi kui religioon üldiselt tundus nii enam-vähem, siis lugu Jeesusest oli nagu üks ilus muinasjutt selle juures.

Eve meelest on vaja lugeda Piiblit, aga ka piibliõppekursusi kuulata, üks ei asenda teist. „Kuid lugedes süvened põhjalikumalt, kuulamise ajal kipub mõte uitama minema,“ ütleb ta.

Kui aga mõni koht jääb lugedes raskesti arusaadavaks, näiteks, kes on need vaimust vaesed, kellest Jeesus mäejuhtluses räägib, siis võib mõnest raadiost või telest kuulud piibliseletusest palju abi olla.

Järjepidev lugemine tõi kaasa avastuse, et küsimusi võib juurde tulla. „Segadus tekkis näiteks erinevate Herodes-tega, keda evangeeliumides mainitakse.“ Eve pidi uurima lisaks.

Kõige rohkem kõnetasid Psalmid, eriti psalm 118. „See on tänupalve, ja tänuks on mul palju põhjust.“ Vahel öösel, kui uni ära läheb, istub Eve voodiserval, mõtleb Jeesuse peale, kes enam ei ole Evele muinasjututegelane, vaid on Jumala Sõna uurides saanud elavaks – ja pisarad voolavad üle põskede. Ositi on need kahetsuspisarad Jumalata elatud aastate pärast, peamiselt aga tänupisarad Jumala helduse eest.

Kristjan Kivist:

„Kui ei loe, eksid igapäevaellu liiga ära.“

Enne eksperimenti

- luges Piiblit mõnel korral nädalas, siit ja sealt.

Eksperimenti jooksul

- püüdis lugeda võimalikult regulaarselt, aga iga päev ei õnnestunud. See-eest luges korraga pikemalt, paar tundi jutti.

Peamine kasu Piibli regulaarsest lugemisest on Kristjan Kivistile see, et Piibel püsib aktiivsemalt mõttes, meelel ja keelel. „Muidu eksid igapäevaellu liiga ära ja võid kristlusest kogemata eemale hulpida,“ ütleb Kristjan.

Lugemine tõi uusi arusaamisi ja võttis maha mõned hirmud. „Psalmide raamat peegeldab hästi inimese käitumismustreid ja ma näen sealt, et näiteks vihastumine on osa inimloomusest. Sa ei pea selle tõttu kartma, et pole Jumala armu jaoks piisav.“

Kokkuvõttes ütleb Kristjan, et regulaarne Piibli lugemine hoiab Jumala teod pidevalt mees ja muudab usu elavamaks.

Anne Markvart:

„Hakkavad avanema seosed.“

Enne eksperimenti

- oli läbi lugenud viis Moosese raamatut;
- luges Piiblit kirikukalendri järgi.

Eksperimenti jooksul

- luges iga päev vähemalt 15 minutit;
- alustas Markuse evangeeliumist, tutvus teiste evangeeliumide paralleelkirjakohtadega ning jõudis Matteuse evangeeliumi lõpuossa.

omavahel seotud. Teadsin seda ka varem, aga kui hakkad ise neid seoseid leidma, annab see mõistmisele palju juurde.“ Eriti on teda üllatanud, kui sageli viitavad evangeeliumid Vanale Testamendile.

„Tajun Püha Vaimu juhtimist Piibli lugemisel,“ ütleb Anne. Tihti koges ta, et mõni kirjakoht kõnetas väga isiklikult. „Mul on küsimus, otsin vastust. Võib-olla ma ei teagi veel, mis küsimus see täpselt on. Loen Piiblit ja saan parema selguse.“

Eksperimenti jooksul mõistis Anne, kui oluline on järjepidevus. Mõnikord läksid mõtted murede tõttu rändama ning loetu jäi esialgu arusaamatuks. Varem oleks ta sellisel hetkel lugemisse pausi jätnud, nüüd aga tuli järgmisel päeval taas Piibli juurde tagasi. „Igapäevane lugemine toetab vaimset tervist. See ei anna alati kohe vastuseid, kuid pakub lohutust.“

Kõige väärtuslikumaks peab ta harjumust võtta iga päev aega Piibli jaoks. Kuu kestnud kogemuse võtab Anne kokku ühe sõnaga: „Tänu.“

Kristiina Vaasa:

„Järjekindel lugemine lisab ellu usku ja stabiilsust.“

Enne eksperimenti

- oli varem läbi lugenud Luuka, Johannese ja Matteuse evangeeliumi.

Eksperimenti jooksul

- luges peaaegu iga päev umbes 15 minutit (vahele jäi 3–4 päeva);
- luges läbi Markuse, Luuka ja Johannese evangeeliumi.

Esimesed teadmised Piiblist sai Kristiina Vaasa piiblikursuselt. „Päris ükski nullist alustamist ei kujuta hästi ette,“ ütleb ta. Iseseisvalt pole Piibli lugemine kuigi hästi edenenud ning pigem on Kristiina eelistanud teoloogilisi tekste, kirikuõpetajate mõtisklusi.

Eksperimenti käigus alustas Kristiina Markuse evangeeliumist ja teda üllatas, et see oli nii lühike.

Igapäevane lugemine aitas Piibli teravikilt paremini mõista. „Mõningad asjad, mida enne vilksamisi teadsin, said selgemaks. Kristuse elu ja sõnum avanesid terviklikumalt.“ Lugedes märkas ta ka vastuolusid, mille üle tahaks edaspidi rohkem mõelda.

„Kui järjekindlalt lugeda, lisab see ellu usku ja stabiilsust,“ usub Kristiina. „See eksperiment andis mulle killukese kindlameelsust, et suutsin sellest peaaegu kinni pidada.“

Kõige väärtuslikumaks peab Kristiina seda, et sai tõuke järjepidevalt Piiblit lugeda. Kuigi ta ei julge lubada, et jätkab seda iga päev, soovib ta kindlasti lugeda lõpuni kõik evangeeliumid ning seejärel Uue Testamendi lugemist jätkata.

Anne Markvart tunnistab, et Jumala sõna ei ole kergeti mõistetav. Jumalateenistuste jutluste ja erinevate loengute kuulamine on pannud teda mõtlema, et iga inimene võib mõista ja seletada Piiblit omal moel. „Usun, et Piibilil on üks sõnum, aga olen mõelnud, kui palju tohib sellele tõlgendust juurde panna, ilma et Jumala sõna ise muutuks?“ Need küsimused innustavad Piiblit edasi uurima.

Anne leiab, et Piibli järjest lugemine aitab tervikpilti paremini näha. „Kõik on

Kas oled valmis võtma vastu väljakutse lugeda Piiblit vähemalt 30 päeva järjest vähemalt 15 minutit korraga? Proovi, kas see muudab midagi sinus. Kas Piibel hakkab elama? Kas leiad vastuseid ja koged juhtimist?

Kui haarad sellest ettepanekust kinni, siis jaga oma kogemust ka „Heade Uudiste“ toimetusega. Kirjuta aadressil tagasiside@TV7.ee

Ivo Unt: „Ühine toetamine annab tohutu lisajõu.“

Nüüdseks juba 17 aastat Eesti telemaastikul tegutsenud Taevas TV7 läheb eetrisse vaatajate annetuste toel, muid rahastuskanaleid telekanalil ei ole. Erasisikutele lisaks annavad oma panuse ka Eesti kogudused. Üks neist on EKNK Toompea kogudus. Tegevpastor Ivo Unt räägib, miks nad on otsustanud TV7t toetada.

Olete koguduses teinud sihtotstarbelisi korjandusi ka TV7 heaks. Miks?

Annetamine ja heldekäelisus on Jumala enda printsiip. Taevasa kutsus usukogukonda olema helde. Jumal ise jättis täiusliku eeskuju: „Tema, kes oma Poegagi ei säästnud, vaid loovutas tema meie kõikide eest.“ (Rm 8:32)

Sihtotstarbeline panustamine peaks olema lisaannetus kogudusse toodavale kümniisele ning väljendab seda, kus on meie süda: „Koguge endile aardeid taevasse ... Sest kus su aare on, seal on ka su süda.“ (Mt 6:20–21) Paraku on kiusatus koguda aardeid maa peale ning siis hakavad need meid omama. Annetamised rebivad meid sellest „mammona armastusest“ välja.

Kui inimesed näevad, et nende annetused on õnnistuseks nii teistele kui ka neile endile, motiveerib see rohkem andma ning Jumal saab usaldada ka koguduse kätte suuremaid vahendeid.

Miks olete valinud just TV7 nende hulka, kellele annetada?

TV7 täidab tele-eetri Jumala sõnaga – nii evangeeliumi, tunnistuste kui ka tipptasemel piibliõpetusega. Need saated on kättesaadavad nii teleris kui ka järelvaadatavad internetis. See on väga vajalik. Jumala sõna ja evangeelium peavad olema nähtavad ning kättesaadavad kõigile. Nii nagu iga linn vajab kogudusi, vajab ka meediariim kristlikke kanaleid ning TV7 täidab oma rolli hästi.

Miks just kogudusena kristlikku telekanalit toetada? Võib ju ka piirduda sellega, et innustada tegema annetusi eraisikuna.

Kollektiivne toetamine annab isiklikele toetamisele tohutu lisajõu. Kogudusena suudame teha rohkem kui üksikisikutena. Kogudusliku sünergia toel tehtud ühine annetamine kannab kaugemale ja aval-

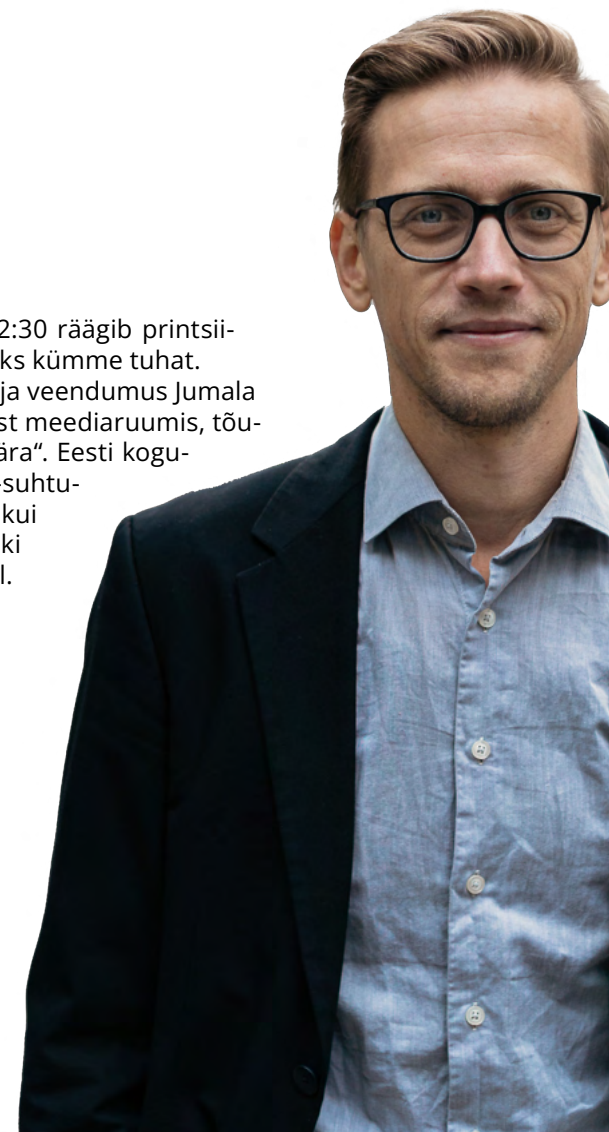
dab suuremat mõju. 5. Moosese 32:30 räägib printsiibist, et üks võidab ära tuhat, aga kaks kümme tuhat.

Kui koguduses kasvab üksmeel ja veendumus Jumala sõna ning evangeeliumi vajalikkusest meediariimis, tõuseb esile mentaliteet „teeme koos ära“. Eesti kogudused vajavad sellist teeme-koos-suhtumist nii oma missiooni elluviimisel kui ka kõigi viljakandvate ja Jumala riiki laiendavate ettevõtmiste toetamisel.

Kas mõni TV7 saade on teid isiklikult mõjutanud?

Olen kõige enam jälginud TV7 otseülekandeid suurematelt üritustelt. Otseülekanded laiendavad nende mõju ning järelvaatamise võimalus aitab ka kiire ajagraafikuga inimestel üritustest osa saada.

Eriti innustavad on lood inimestest, kes on saanud TV7 palvesaadete kaudu palvetust või kogunud tervenemist.

TOETA,
ET KANAL EI SULGUKS AASTAL 2026!

LAHENDUSEKS OTSIME TUHANDET
PÜSIANNETAJAT 10€-GA KUUS

Swedbank
EE052200221048388411
TAEVAS TV7 KRISTLIK ÜHING MTÜ

TAEVAS TV7

**AVASTA PÕNEVAT
LUGEMIST:**

pood.tv7.ee

Kõik suur saab alguse salajas

Kes meist ei sooviks, et meie elul oleks tähendus? Et see, mida teeme, muudaks midagi meie enda sees või teiste elus. Saaremaal elava kunstniku Ain Varese jaoks sünnib selline elu kohas, mida ta nimetab salajaseks paigaks.

Kristlikus keeles tähendab salajane paik vaikset kohtumist Jumalaga. Kunstnikule võib selleks paigaks olla ateljee, mõnele teisele metsarada või hoopis hetk vaikus. Koht ise polegi tähtis. Salajases paigas ei pea me midagi tõestama ega kedagi mängima. Võime olla täiesti ausad.

Just seda kujutab Ain Vares oma kõrvaloleval teosel. Inspiratsiooni sai ta Jeesuse sõnadest Matteuse evangeeliumis: „Aga sina, kui sa palvetad, mine oma kambrisse ...“

Millest see pilt räägib?

Ain Vares: „Pildil on ainult Jeesus ja laps. See laps on meis kõigis. Täiskasvanuna õpime kandma maske, peitma oma nõrkusi ja püüdma kõike kontrollida, aga sisimas igatseme siiski olla armastatud ja vastu võetud sellisena, nagu oleme.

Jeesus keerutab last, kes usaldab end täielikult Tema kätte. Just see usaldus puudutab mind kõige rohkem. Minu kogemus on, et enne kui Jumal hakkab muutama meie väliseid olukordi, muudab Ta tasapisi meie sisemaailma, meie südant. Ta õpetab usaldama.

Puud sellel maalil on elupuud, mille oksad on täis vilju ja linde. Need viitavad Jeesuse sõnadele: „Mina olen viinapuu ja teie olete oksad.“

Vili ei sünni pingutusest. See sünnib ühendusest. Nii nagu oks saab elujõu tüvest, saab inimene jõu ja suuna ühendusest Jumalaga. Sellest hakkavad tasapisi kasvama rõõm, rahu, armastus, kannatlikkus, headus – see, mida Piibel nimetab heaks viljaks. Ka inspiratsioon sünnib ühendusest Jumalaga.

Salajases paigas toimub veel midagi olulist. Seal mõistame, et me ei pea oma väärtust välja teenima. Me oleme juba armastatud. Alles siis saab ka meie töö, looming ja kogu elu hakata lähtuma tänulikkusest, mitte vajadusest ennast tõestada.

Kõik tõeliselt tähenduslik saab alguse just sellistest vaiksest kohtumistest.

Kui sa pole seda kunagi proovinud, siis leia mõni niisugune vaikne hetk. Pane telefon kõrvale, jää vaikusesse ja räägi Jumalaga nii ausalt, nagu vähegi suudad. Jeesus ootab seda kohtumist. Võib-olla algab sellest midagi uut.“

Ain Vares on Saaremaal elav usklik kunstnik. Teosel olev tekst on inglise keeles seetõttu, et suurem osa tema loodud kunsti ostjaist elab väljaspool Eestit.

22. novembril avatakse EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kirikus Ain Varese 2026. aastal valminud linoollõigete näitus.

Näitus Ain Varese varasematest maalidest on üleval Kuressaare Nelikaare koguduse ruumides.

Vaata ka ainvaresart.com

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16				17		18			19					20
21							22				23		24	
25					26			27						28
29	30		31				32		33		34			
35				36	37			38		39	40		41	
42		43				44			45					
46			47				48	49		50	51			
52				53	54					55		56	57	
58		59		60	61			62	63			64	65	
66			67		68					69	70			
71	72		73	74			75	76	77		78		79	
80				81			82			83		84		
85		86	87					88						
89							90				91			

PAREMALE: 1. TV7 saatesari. 16. Sõna 2Kr 7:11. 17. Ühesugused tähed. 18. Tuulepuhang. 19. Ohverdamisel kasutatav taim. 20. Ehk (lüh). 21. Kristusesse uskujate kogu. 22. Mehenimi. 23. Sõna Rm 8:11. 25. Raudteerööbas (tagurpidi). 26. Silmipimestav. 27. Öiemahl. 28. Aasta (lüh). 29. Naisenimi. 31. Iisraeli kuningas. 32. Pruunvetikas. 34. Naisenimi. 35. Põline. 37. Jeesuse esiisa. 39. Mul. 42. Käsundamis-mägi. 44. Jaakobi naine. 45. Kuningas, kelle eest Paulus Damaskusest põgenes (tagurpidi). 46. Rataste nimetus Hs 10. 49. Lõunamaine puuvili. 52. Aasa valitsemiselt kõrvaldatud vanaema (tagurpidi). 54. Sõna Hb 10:20. 55. Tabel (lüh). 57. Neodüüm (lüh). 58. Einsteinium (lüh). 59. Lõunamaine köögivil. 62. Iisraeli kuningas. 64. Esivanem. 66. Koht Rapla-maal. 68. Sõna 1Sm 2:26. 70. Lisand Iisraeli meeste kuubede hõlmadel (tagurpidi). 71. Kosutav seisund. 73. Esmaspäev (lüh). 74. Mehenimi. 76. Spetsiaalne (tagurpidi). 78. Mees, kes hukkus seaduselaeka transportimisel. 80. Sõna Ps 104:3. 81. Kristlik juhtimiskonverents. 82. Enda. 83. Nikkel (lüh). 84. Tühi koht. 85. Ülekohtune valitseja kohtumõistjate ajast. 88. Sõna Ps 119:143. 89. TV7 juhi eesnimi. 91. Milline ei ole armastus (1Kr 13)?

ALLA: 1. TV7 saatesari. 2. Seti poeg. 3. Jumalat teenivad vaimud. 4. Suubumiskoht. 5. Lind (käändes). 6. Moosese äi. 7. TV7 saatesari. 8. Kokku surutud. 9. Saar Lääneme-res. 10. Öösel toimuv. 11. Sõna Ps 31:3. 12. Osakaupa. 13. Apostel. 14. Apostlite teod (lüh). 15. Kes ennast ise ülen-dab, ... 24. Rebaste eluase (Mt 8:20, ainsuses). 30. Sõna Mt 10:18. 31. Mehenimi. 32. Metsa ja võsa põletamisest saa-dud põllumaa. 33. Sauli liignaine. 36. lisak sündis Saara vanas ... 37. Mitte üks. 38. Töötatud maa. 40. Infotehnoloogia. 41. Koera häälsus. 43. Korneeliusele allunud väeosa nimi. 47. Moabimaa pealinn. 48. Keskpunkt. 50. Eesti Tea-duste Akadeemia (lüh). 51. Laboratoorium (lüh). 53. Meeter (lüh). 56. Tiik Lambavärava juures. 60. Sadamalinn Norras. 61. Uraan (lüh). 63. Heelium (lüh). 65. Minu. 67. Voolusäästlik valgustus. 68. Puiestee (tagurpidi). 69. Kelle pojad ehitasid üles Kalavärava? 70. Talvine loodusnähtus. 71. USA osariik. 72. Virk. 75. Norra krooni tähis. 77. Kivimürakas. 79. Sõna Lk 15:20. 86. Vene lennuk. 87. Noot. 90. „1“ Rooma numbriga.